

กระโถนข้างธรรมาสีห์

ฉบับที่ ๒๒ เดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

สนทนากับพระเล็ก สุทธิมปญโญ

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

ณ บ้านอนุสาวรีย์ฯ

ถาม : ทุกวันนี้ยังมีดวงจิตที่เกิดขึ้นใหม่ไหมครับ ?

ตอบ : มีจะ เมื่อเวลาถึงวาระที่เหมาะสม สามารถมีเกิดขึ้นมาได้
ได้อีกเรื่อย ๆ แต่ว่าเทวดาทั้งหมดรวมกันยังไม่เท่ากับนรกขุมเดียว ข้าง
ล่างนี่รอขึ้นมามีเยอะเหลือเกิน น่าตกใจไหม ? เยอะขนาดนั้น สวรรค์แต่
ละชั้นนี้ไม่ใช่เล็กๆ นะ เอาโลกมนุษย์หย่อนลงไป ในสวรรค์ชั้นหนึ่งคง
เหมือนเม็ดถั่วเม็ดหนึ่งในเชิงเบ้อเร้อเลย แต่เทวดาที่เยอะขนาดนั้น
แล้ว รวมกันทุกชั้นแล้ว ยังไม่เท่ากับที่อยู่ในอบายภูมิขุมเดียว

ถาม : เขามีที่บรรจุหรือเจ้าคะ ?

ตอบ : สิ่งทั้งหลายเหล่านี้เกิดจากการกระทำ ถ้าไม่มีคนทำดีทำ
ชั่ว นรก สวรรค์ พรหม นิพพาน ไม่ต้องมีก็ได้ แต่คราวนี้เมื่อมีการกระทำ
ขึ้นมา สิ่งเหล่านี้ก็เกิดมารองรับการกระทำอันนั้น ผลการกระทำของเรา
จะดีจะชั่ว จะต้องการไม่ต้องการให้เป็นไปก็ตาม ผลการกระทำของเรา
นั้นเกิดขึ้นแน่ ในเมื่อเกิดขึ้นแน่ก็ต้องมีสิ่งทั้งหลายเหล่านี้มา

ถาม : แล้วดวงจิตของคนเราเกิดขึ้นมาอย่างไร ?

ตอบ : อันนี้พระพุทธเจ้ายังไม่ตอบเลย เอาเป็นอันว่าในจักรวาลของ
เราประกอบไปด้วยวัตถุธาตุจำนวนประมาณไม่ได้หลายต่อหลายอย่างเมื่อ
วนไปวนมา ชนกันเข้าก็เกิดเป็นแร่ธาตุต่างๆ ขึ้นมาสภาพของจิตที่เกิดขึ้น
นั้นก็จะมีสภาพคล้ายๆ กัน มันต้องรอระยะ รอเวลา รอจำนวนสสารต่างๆ

กระโถนช่างธรรมาสน์

ที่เหมาะสม เมื่อรวมกันเข้าด้วยจังหวะที่พอดีของมันก็จะเกิดขึ้นมาเอง
อธิบายอย่างหยาบๆ เข้าใจง่ายกว่านะ อธิบายอย่างละเอียดนี่มักันไป
ข้างหนึ่ง พระพุทธเจ้าท่านถึงได้บอกว่าเป็นจิตโดยใจ ผู้ที่คิดพึงมีส่วนของ
ความเป็นบ้า..โกล้งๆ แล้ว

ถาม : แล้วจิตที่เกิดขึ้นใหม่สามารถเกิดเป็นมนุษย์ได้เลยหรือเปล่า
คะ?

ตอบ : ไม่แน่เหมือนกัน อาจเวียนว่ายอยู่ระยะหนึ่งจนกว่าจะหาจุด
ที่เหมาะสมได้ เพราะว่าการเกิดของมนุษย์ระยะแรกๆ ก่อนที่จะมีกาย
ทิพย์ก็ต้องรอเหมือนกันใช่ไหม ? ก่อนที่จะมีมนุษย์คู่แรกมันก็ต้องรอวาระ
รอเวลาเหมือนกัน จนกว่าดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศ วิญญาณ มาผสมกันใน
อัตราส่วนที่เหมาะสม ถึงจะเป็นร่างที่อาศัยได้ เพราะฉะนั้นเขาเองก็อาจ
ต้องรอคิวยาวกว่าจะได้เกิด ถึงได้บอกว่าห้าร้อยปีเต้าตาบอดโผล่มาที่
หนึ่ง ถ้าหัวสวมห่วงได้เมื่อไรก็มีโอกาสเกิด มันจะกี่ครั้งล่ะ ห่วงก็ตันลอย
อยู่ในทะเลที่มีแต่คลื่น

ถาม : ลักษณะเช่นนี้ จิตวิญญาณดวงนั้นมีโอกาสแตกสลายได้ ?

ตอบ : อันนั้นไม่ทราบจะ มองไม่ถึง อาจเป็นว่าแรงบุญแรงกรรม
คอยรักษาเขาเอาไว้ก็ได้

ถาม :(คุยเรื่องหิน).....?

ตอบ : อย่างนี้เอาไปแลกที่ดวงดาวสีบั้งได้ ที่นั่นหินจะมีค่ามาก
เลย มันมีแต่เพชร เอาไปแลกมันสักกระสอบหนึ่ง ไปถึงก็ไทยๆ ไป ไม่มี
ใครว่าหรืออก มันมีเต็มไปหมด ถึงขนาดเอามาประดับโต๊ะประดับเก้าอี้กัน

ถาม : ที่ไหนคะ ?

ตอบ : ดาวดวงหนึ่งจะ ชื่อภาษาบาลีเขาเรียกว่าสิปปัง สิปปังนี่ก็คือ ศิลปะ พวกนี้เขาจะช่างแต่งตัว ประดับกันที่หนึ่งเป็นกุรุส

ถาม : แล้วอยู่ในสุริยะจักรวาลหรือเปล่า ?

ตอบ : อยู่กันคนละจักรวาลกัน แต่อย่างไรล่ะ ? พอไปไหนถ้าหาก ว่าเครื่องไม้เครื่องมือของเราเหมือนเขา เพราะว่าดวงดาวอื่นๆ นี่เขาเจริญ กว่าเราเยอะ

ถาม : ในจักรวาลอื่นๆ นี้ มีพระอรหันต์หรือเปล่านั้น ?

ตอบ : ก็ดูก่อน เพราะว่าถ้าหากว่าที่ไหนก็ตามที่ธรรมะของพระ พุทธเจ้าคงอยู่และมีผู้ปฏิบัติตาม ที่นั่นก็จะมีพระอรหันต์ สถานทีเหล่านั้น บางทีพระพุทธรูปก็เสด็จไปโปรด บางทีพระอรหันต์ก็เสด็จไปโปรด เหมือนกัน เพียงแต่ว่าของเขาเป็นลำบากอยู่ตรงจุดที่ว่าเขามันสบายเกินไป บอกว่าอนิจจังไม่เที่ยง ก็เขาอยู่กันเป็นหมื่นๆ ปี บอกว่าทุกขัง เป็น ทุกข์ มันก็สบายอยู่ด้วยบุญฤทธิ์เสียด้วยเข้าไป บางดวงดาว อย่างดาว พุทธของเราอย่างนี้ เวลาจะไปไหนก็ลอยไป จะกินข้าวก็.. ข้าวมันก็ไม่ ต้องมีเปลือกเสียด้วยนะ รูดมาก็ใส่หม้อได้เลยอย่างนี้ ถ้ายังเป็นของอุตุร กुरुทวีป เช่น ดาวพลูโต รูดมาถึงก็ตั้งบนแก้วมณี ดีกว่าไมโครเวฟอีก สุกพอดีไม่เคยไหม้เลย อยากได้กับข้าวก็นึกเอา อยู่สบายจนกระทั่งบอก ว่าทุกข์ยังไม่รู้เลยว่าเป็นอย่างไร ก็เลยเข้าถึงธรรมได้ยากหน่อย

ถาม : แล้วเวลาเขาตายแล้วเขาไปที่ไหนกัน ?

ตอบ : ที่เดียวกันจะ นรกเดียวกัน สวรรค์เดียวกัน พรหม นิพพาน เหมือนกัน จักรวาลไหนๆ ก็ยังจัดอยู่ในพวกของมนุษย์โลกอยู่ มีดวงดาว น้อยมากที่มีสัตว์ อย่างสุริยะจักรวาลของเรา ดวงดาวที่คล้ายคลึงกับเรา

มากที่สุดคือดาวศุกร์ เพราะว่าเขามีสัตว์ด้วย ดาวอื่นๆ มีแต่มนุษย์ที่ สบาย

ถาม : สัตว์เยอะแบบโลกเราไหมครับ ?

ตอบ : คล้ายๆ กัน เพียงแต่ว่าของเขาคงอยู่ได้แค่ตรงบริเวณช่วงกลาง เท่านั้น มันหมุนเข้าหาดวงอาทิตย์ด้านเดียว ด้านที่หมุนเข้าหาดวงอา ทิตย์ก็ร้อนอยู่ไม่ได้ ด้านที่หันตรงข้ามกับดวงอาทิตย์ก็หนาวอยู่ไม่ได้อยู่ ได้แค่เขตกลางๆ เท่านั้น คราวนี้อยู่ได้แค่เขตเงามัวของมัน ฝรั่งเศสส่ง กล้องที่ไรก็เล่นแต่ด้านสว่าง ไม่เจออะไร

ถาม : แล้วดาวพุธนี่อยู่ไม่ได้ใหญ่เลย ?

ตอบ : ลักษณะเดียวกัน คือ ด้านที่หันออกมันก็อยู่ได้

ถาม :

ตอบ : เห็นส่วนใดส่วนหนึ่งก็ได้ การเห็นพระพุทธรูปไม่จำเป็นจะ ต้องเต็มองค์ บางทีสมาธิไม่ดี อย่างอาดมาเวลาป่วยมากๆ บางทีเห็นแค่ ปลายเกศนิดเดียว แต่ขอให้เรามั่นใจว่าพระองค์ท่านอยู่ตรงหน้าเราเป็น อันใช้ได้ สำคัญตรงความมั่นใจ

ถาม : แล้วจำเป็นมั๊ยคะ อย่างสอนลูกสาวอายุ ๕ ขวบนี้ จำเป็นมั๊ยที่ เราให้เขาทำตามที่เราฝึกสอน หรือเราให้ทำตามเราสอนและพยายามบอก ด้วยตัวเอง ก็ว่าทำให้ถูกและดีที่สุด ?

ตอบ : ถ้าเรามั่นใจว่าเราสอนถูกก็ได้ แต่ถ้าไม่มั่นใจให้ครูฝึกเขาสอน หน่อย แต่ว่าสำหรับคนอื่นแล้วมันไม่คุ้มเคย บางทีเด็กเขาอาจไม่ทำตาม ฉะนั้นพ่อแม่จะดีกว่า

ถาม : เขาเคยนั่งแล้วเขาเห็นคุณบิ๊วที่เสียไปแล้ว แล้วเขาบอกแทน

ที่จะเห็นเป็นคุณป้าเขาบอกว่า เห็นเป็นนางฟ้าแต่งชุดเหมือนนางสาวไทย ?

ตอบ : เด็กอธิบายไม่ถูก เขาบอกเหมือนนางสาวไทยก็นับว่าเก่งมากแล้วนะ เขาอาจจะเห็นนางสาวไทยแต่งชุดไทย ไม่ใช่แต่งชุดว่ายน้ำ

ถาม : แล้วอย่างนี้ถ้าก่อนจะนอน เราแนะนำให้อวดมนต์ นะโม ๓ จบ กับให้เขา พุทโธ ๓ ครั้ง ?

ตอบ : บอกให้พุทโธ นึกถึงภาพพระไว้ คิดว่าถ้าหากว่าเราตายเรา จะไปอยู่กับพระพุทธเจ้าแล้วก็ให้เขาหลับไปเลย

ถาม : แล้วถ้าหากบอกว่าให้เขาไปอยู่กับหลวงตาฤษีนี้ ?

ตอบ : ก็ได้เหมือนกัน

ถาม : เขาคงจะไม่ค่อยเข้าใจเท่าไรหรือคะ บอกให้เขาอธิษฐาน ให้ไปอยู่กับพระ ?

ตอบ : ถ้า ๕ ขวบนี้มีพื้นฐานขนาดนี้ โตขึ้นนี่คนอื่นไล่ทันยาก

ถาม : ตัดความหวังนี้มันยากกว่า... ?

ตอบ : มีใครเขาตัดได้ล่ะ ? พระพุทธเจ้ายังตัดไม่ได้เลย อาตมาพูดนี้ไม่ได้ลบหลู่พระพุทธเจ้านะ ความหวังโยในครอบครัวเป็นเรื่องปกติ พระพุทธเจ้าท่านก็หวังเหมือนกับพวกเรา เพราะว่าถึงเวลาท่านก็เสด็จไปโปรดพระพุทธมารดา เสด็จไปโปรดพระประยูรญาติ เสด็จไปโปรดพระนางพิมพา พระราหุล ถ้าไม่หวังจะไปทำเกลืออะไรเพียงแต่ความหวังของท่านนะท่านทำแค่หน้าที่ ปุตตะทวารัสนะสังคะโห สงเคราะห์บุตร ภรรยาและหมู่ญาติเหล่านี้ คราวนี้ถ้าท่านสงเคราะห์แล้วเกิดไม่ได้ผล ขึ้นมาท่านก็จะไม่ไปกังวลกับมัน แต่พวกเราถ้าสงเคราะห์แล้วไม่ได้

ผลเราจะกังวล มันต่างกันตรงนี้เอง พระสารีบุตรจนกระทั่งวาระสุดท้ายแล้ว ถ่ายเป็นเลือดจะมรณภาพอยู่แล้ว รู้ว่าแม่เป็นมิชฌาติฎีกิ อุตส่าห์กลับไปโปรด ท่านก็ทำตามหน้าที่ของลูกที่ดี ไช้มัย ? สงเคราะห์แม่ได้เท่าไรก็แค่นั้น

ถาม : หน้าที่นี้ อะไรคือขอบเขตของหน้าที่ของเราที่เราคิดว่าไม่ออกตัณญูแล้ว ดีที่สุดแล้ว เหมือนกับว่าเราก่อตัณญูเกินไป เออ..ทิ้งพ่อเถอะ พ่อจะคิดยังไง ?

ตอบ : ถ้าหากว่าสงเคราะห์ได้ให้การสงเคราะห์ ถ้ายังสงเคราะห์ไม่ได้ปล่อยให้ว่างไว้แต่ตั้งจิตหวังไว้ว่า ถ้ามีโอกาสเราจะสงเคราะห์ท่านอีก

ถาม : แล้วเวลาพ่อว่าพระอริยะ แล้วเราโกรธ เราจะทำอย่างไรไม่ให้โกรธ ?

ตอบ : แล้วจะไปโกรธทำไมล่ะ ?

ถาม : กลัวเขาลงนรกคะ ?

ตอบ : เห็นพ่อลงแล้วเราก็ตอดตามไช้มัย ? แหม ! ไอ้โกรธนะ เราทอดตามไปด้วยแล้ว

ถาม : ก็เฉยๆ เறอคะ ?

ตอบ : ก็อุเบกขา ถือว่ากรรมของเขา กัมมัง สัตเตวิภชชะติ กรรมย่อมเป็นเครื่องจำแนกสัตว์ ใครทำใครได้ แต่ถ้าเราจะสงเคราะห์เพื่อให้พ่อได้รู้ได้เข้าใจว่าสิ่งทั้งหลายเหล่านี้เป็นอย่างไร นานๆ ก็หายไปหน่อย ถ้าเห็นว่าท่านยังรับไม่ไหว เราก็ถอยลงมามาก การปฏิบัติของเราจะมีตัวทดสอบอารมณ์อยู่ตลอดเวลา ทุกวินาทีสามารถมาได้ตลอด สติสัมปชัญญะต้องสมบูรณ์จริงๆ ไม่อย่างนั้นเราจะแพ้เขา ขอสอบมาใน ๔ แ่ง

รัก โลก โกรธ หลง แค่นี้ แต่มันออกมาได้เป็นแสนเป็นล้านข้อ อย่าคิดว่า
มาแค่นี้เรารู้ทันแล้วเขาจะมาอีกเขาไม่มาอีกหรอก เขาไปอีกแห่งหนึ่ง ถ้า
เราตั้งหลักไม่ทันก็เสร็จเขาเป็นไงล่ะ ลองนึกถึงวันนั้นสอบแล้วเป็นไง ดก
ระเนระนาดเลยใช่ไหม ?

ถาม : ที่ผ่านมามาตัวผมเองเคยสวดมนต์นั่งสมาธิตอนกลางคืน ทีนี้
เราตั้งขอบเขตเกินไปว่าเราจะต้องทำ ทีนี้ร่างกายเรา...(ไม่ชัด)...ก็เลย
คิดว่าสิ่งที่เราอาจจะไม่ได้สวดมนต์นึกพระพุทธเจ้าหรือหลวงพ่อก็
ให้ตลอดวันดีกว่า น่าจะทำได้ ?

ตอบ : ดึกว่าเยอะเลย คือการที่จะทำอะไรเป็นแบบเป็นแผน มาทำ
ตอนตื่นนอน เพราะร่างกายเราพักมาเต็มที่แล้ว เหนื่อยมาทั้งวันมันเพลีย
มาก บางทีร่างกายมันไม่เอาด้วย หลวงพ่อบอกว่า ให้ตั้งใจว่า
ตอนนี้เราจะนอนแล้ว คนนอนลงเหยียดขามันก็เหมือนกับคนตาย
ขอไปอยู่กับพระพุทธเจ้าบนนิพพาน ภาวนาแล้วหลับไปเลย อย่าง
นี้ง่ายกว่า

ถาม : การที่เราไม่ได้สวดมนต์นี้เป็นอะไรกับเราหรือเปล่า ?

ตอบ : สวดมนต์มันยาทา ภาวนามันยากิน อันไหนได้ผลเร็ว
กว่ากัน เดี่ยวเจอยาฉีดหนักกว่านั้นอีก พอร่างกายมันดีแล้ว พอเข้ามิด
ตื่นขึ้นมาแล้วเรามาว่ากันใหม่ จะมีโอกาสปฏิบัติเต็มที่ได้อ หลวงพ่อบอก
ไปช่วยสร้างโบสถ์ทางสมุทรสาคร งานมันเลิกดึกเพราะเขาจัดงานกัน
๗ วัน ๗ คืน หลวงพ่อบอกก็พายเรือกลับทั้งกลางคืนเพราะว่าท่านบอก
ว่าเดินทางกลางคืนเรือแจวมันสบายดี ไม่งั้นแดดมันร้อน ปากกัวผ่าน
บ้านท่ายก ทายกประจำวัดนี้เขาสวดมนต์เก่ง เขาเล่นมหาสมัย เจ้า

ประคุณเถอะ เขาบรรยายถึงสมัยที่พระพุทธเจ้าท่านแสดงธรรมแล้ว
เทวดาก็เหล่านมาฟัง เขาออกชื่อทีละองค์ ทีละเหล่า เล่าเรื่องกันยาว
เหยียด คนสวดเก่งๆ ยังเป็นชั่วโง่ แต่ท่ายกเขาขึ้น เอว้ม เม สุดตั้ง
เอ็งกั สมย้ง พอได้สติขึ้นมากั เอว้ม เม สุดตั้ง คือโอ้ใจมันอยากจะภาวนา
แต่กายมันไม่ไหว เอมันอยู่นั้นแหละจะติ ๒ อยู่แล้วยังเอไม่จบชะที่ หลวง
พ่อบอกพายเรือผ่านไปพอดี เอาพายกระทุ้งข้างฝาเข้าบัง แห้ย ! สวดมนต์
นั้นยาทา ภาวนานั้นยากิน พุทโธก็พอ หลับได้แล้ว ไม่อย่างนั้นคืนนั้นไม่
ได้หลับหรอก นั่นก็คือไปติดสัจจะ เคยทำทุกวัน ไม่ได้ทำไม่สบายใจ ไม่
ได้รู้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำได้ตั้งใจ ถ้าตั้งใจจะสวดมนต์หรือภาวนา
มันทรงสมาธิได้เหมือนกัน ถ้าร่างกายมันไม่ไหว มันหิวมาก ๆ
เหนื่อยมาก ๆ มันเจ็บไข้ได้ป่วยอย่างนี้สมาธิมันจะไม่ทรงตัว จะไป
ภาวนาหรือสวดมนต์มันไม่ไหว ก็ใช้วิธีขบวัด จะนึกถึงภาพพระ
หรือว่า นึกภาวนาอะไรก็ได้ อาตมาเองระยะหลังๆ หากินเองง่าย ๆ ไม่
ค่อยภาวนาแล้ว นึกถึงภาพพระอย่างเดียวพอ

ถาม : การที่เราไปเสียดายดูว่าเราจะถึงนิพพานในชาตินี้มั๊ย ?

ตอบ : นั่นกำลังใจมันต้องแน่มากเลย ไม่งั้นเดี๋ยง

ถาม : อย่างนั้นผลมีความเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหนครับ ?

ตอบ : เป็นไปตามเฉพาะหน้า เหมือนอย่างคุณขับรถความเร็ว ๑๒๐
กิโลเมตรต่อชั่วโมง ๓ ชั่วโมงครึ่งจะถึงทองผาภูมิ ถ้าหากว่าเราลดความเร็วลงมันจะเกิน ๓ ชั่วโมงครึ่ง แต่ถ้าถ้าเราเพิ่มความเร็วขึ้นมันจะไม่ถึง ๓ ชั่วโมงครึ่ง คำพยากรณ์ทุกอย่างจะเป็นไปตามกำลังใจเฉพาะ
หน้าตอนนั้น พอถึงเวลาถ้าหากว่าเราสร้างความดีเพิ่มขึ้นหรือ

ส่วนใหญ่ที่ทำมันยังทำไม่จริง เจออุปสรรค เจอเรื่องอะไรลำบากนิด
หน่อยก็เลิกกันหมด มันไม่มีอะไรได้มาง่าย ๆ ทรอกทุกอย่างต้องลำ
บาก เห็นคนอื่นเขาได้มาง่าย ๆ นะ มันง่ายแค่ที่เราเห็น แล้วชาติ
ก่อน ๆ ที่เขาสร้างสมมามันเหน็ดเหนื่อยกันขนาดไหน เราไม่ได้เห็น
ตอนนั้น ก็ไปคิดว่าเขาได้มาง่าย ๆ กว่าจะได้แต่ละอย่างเลือดตา
แทบกระเด็น

ถาม : การที่เราซื้อรถใหม่ี่จำเป็นมั้ยคะที่เราจะต้องให้พระเจิม ?

ตอบ : ถ้าหากว่าท่านทำพิธีถูกต้อง มีเทวดารักษาปกป้องภัยน้อย
แต่อย่าไปให้หลวงพ่อลำไยวัดทุ่งลาดหญ้านะ ชาวบ้านเขาถือว่ามีรถให้
เอาไปให้พระเล็กเจิมนะ อย่าเอาไปให้หลวงพ่อลำไยเจิม ถามทำไมล่ะ?
หลวงพ่อลำไยเจิมคนไหนชนคันนั้น รถหลวงพ่อเองยังชนเลย บอกพวก
เอ็งมันไม่รู้เคล็ดลับ ออกมาแล้วก็หาชนอะไรที่มันทำให้รถไม่เสีย พุ่มไม้
ใบหญ้าอะไรสักพุ่มหนึ่ง ชนโครมมันเข้าไปแล้วก็โวยวายว่า รถชน
แล้วมันก็เลิกกัน ไม่รู้เคล็ดมันก็ชนเอาจริง ๆ นะซี

ถาม : บอกว่าไปหาหลวงพี่เล็กที่วัดท่าขนุน ที่เมืองกาญจน์ บอกทำ
ไม่ไปหาพระอะไรน่าที่มีคาทิพย์ เขาบอกคนกรุงเทพขึ้นกันมากเลย?

ตอบ : วัดไหนจะ ? มีอาจารย์วัชร วัดถ้ำแฝด อยู่อำเภอไหน ? มี
หลายวัด อย่างหลวงพ่อมิตซูโอะ เป็นสายหลวงพ่อชาวดนองป่าพง
พระดี ๆ เยอะจำ แต่เอาจริง ๆ มันไม่ถึงคิวอาตมาหรอก ไม่รู้เหมือนกัน
ว่าใครจัด เรื่องของพระปฏิบัติหลกเขาได้เยอะ อันดับแรกก็ผมสัน เห็นว่า
ผมสันก็เป็นเด็กไว้ก่อน อันดับที่สองกำลังใจดีหลกเขาได้เยอะแก่เท่า
ไหนก็ไม่ยอมแก่กับเขา อารมณ์ดีทั้งวัน

ถาม : การถวายของ.....(ไม่ชัด).... ?

ตอบ : มันสำคัญอยู่ตรงกำลังใจของเรา ถ้ากำลังใจของเราคิด
ว่าดีมันก็ดี ถ้ากำลังใจของเราคิดว่าไม่ดีก็เท่ากับว่าเราแข่งตัวเอง
พระพุทเจ้าท่านบอกว่า มโนเศรษฐา มโนมยา สูงสุดที่ใจ สำเร็จที่ใจ
มันก็เลยอยู่ที่ใจ ถ้าใจของเราว่าดี มันก็ดี คนเขาจะต้องเอาของดี ๆ ไป
ถวายพระใช้มั้ย ? ที่ชื่อดี ๆ อย่างนี้ต่อไปเราจะหา ละมุด มะไฟ หามังคุดที่
ชื่อห่วยแตก มันอร่อยทั้งนั้นไปถวายท่าน

ถาม : (ถามเกี่ยวกับการฝึกมโน)

ตอบ : เคล็ดลับก็คือ นึกเป็นก็ฝึกได้ทุกคน แต่มีความสำคัญอยู่
ที่ อันดับแรกต้องไม่กลัว บางคนถ้ากลัวโดยเฉพาะถ้าจะฝึกมโนมยิทธิ
เต็มกำลังมันจะไม่ได้ อันดับที ๒ ต้องไม่ย่อาก ๆ มากเกินไป มันยื่นคอ
เลยช่องมันมองอะไรไม่เห็นหรือก ส่วนใหญ่ของเรามันจะมาติดอีกตรงนี้
อันดับที่ ๓ อย่าทำตัวเป็นคนขี้สงสัย เพราะวาสิ่งที่เรารับฟังมากับสิ่งที่
เราพบเห็นบางทีคนละเรื่องกัน อาตมาขึ้นบัณทุกัมพลศิลาอาสน์ครั้ง
แรก เจอลุงกำนันอ้วนพุงปลิ้นเลย หนุงกางเกงขาสวมส่วน มีผ้าขาวม้าคาด
อยู่ผืนเดียว เราก้ไปนั่งเกาะบัณทุกัมพลศิลาอาสน์มอง ๆ นี่เหรอพระ
อินทร์ ท่านลุกขึ้นนั่งถาม เอ็งอยากเห็นแบบไหน.... ?

ถาม :

ตอบ : การรับยันต์เกราะเพชร ถ้าท้องแรก ๆ นะดี ถ้าคลอตออกมา
เป็นผู้ชายยันต์จะติดตัวประมาณ ๗ วันถึงจะเข้ากระดูกหมด มันจะเห็น
ชัด ๆ ถ้าเป็นผู้หญิงจะเข้าหมดเลย ตายเฝ้าแล้วจึงจะเห็น ยันต์มันจะติด
อยู่ตรงกระดูก ถ้าใครรับยันต์เกราะเพชรไปแล้วรักษาไว้ได้ยันต์จะติด

อยู่ที่กระดุกทุกคน เก็บกระดุกก็เห็น แต่ถ้าอยากจะพิสูจน์ระยะสั้นๆ ก็หาคนท้องแรกไป หาไปหลายๆ คนหน่อย ถ้าคนไหนเป็นผู้ชายก็ได้ เห็นเลย แสดงว่าผู้ชายสู้อหุญงไม่ได้

ถาม :

ตอบ : การภาวนาคาถาสัมปฏิจจามิ สัมปฏิจจามิ แปลว่าสำเร็จทุกอย่าง ใช้ได้กับเรื่องที่ต้องการความสำเร็จ ให้ความไปเลยได้ทั้งนั้น เรื่องของการทำไสยศาสตร์จริงๆ ไม่น่ากลัวนะ เหตุที่ไม่น่ากลัวก็เพราะกำลังใจของเขามันตั้งใจจะเบียดเบียนคนอื่น ในเมื่อตั้งใจเบียดเบียนคนอื่นมันจะไม่เข้าถึงจุดสุดท้ายของตัวสมาธิเพราะว่าจุดสุดท้ายของตัวสมาธิมันจะมีตัวอุเบกขาอยู่ ถ้าตั้งใจจะเบียดเบียนคนอื่นกำลังใจไม่เป็นอุเบกขา ถ้าหากว่าเราตั้งใจภาวนาอยู่เป็นปกติอารมณ์ใจแค่เกินอุปจารสมาธิไปนิดจะไม่มีไสยศาสตร์อะไรทำอันตรายเราได้เลยต้องไม่เปลอ ทีนี้ถ้าหากว่าแก้กันตามสาย ของหลวงพ่อบ้านปลุกยันต์เกราะเพชรขึ้นมามันจะสะท้อนกลับหมด อีกอย่างหนึ่งท่านให้นึกถึงพระพุทธรูปที่มีพระนามว่า เรวัตตะ สมัยของท่านจะมีพวกทำไสยศาสตร์เหมือนกัน หนักอยู่เหมือนกันบางทีคนพึ่งเทศน์อยู่มันทำดินพลาตๆ กลางศาลาเลยก็มี เพราะฉะนั้นพระองค์ท่านจะมีความชำนาญในด้านนี้อยู่มาก ท่านแนะนำว่าให้นึกถึงพระพุทธรูปที่มีนามว่า เรวัตตะ แล้วตั้งใจภาวนาว่า สัมปจิตจามิ ใครกลั่นแก่งเราก็มีอันเป็นไปเอง อย่าไปเสียเวลาไปทำอะไรเขาเลย เพราะฉะนั้นถ้าเจอวิธีนี้เข้าก็คงขีดไปอีกนาน ทำเมื่อไหร่ตัวเองโดน สมเด็จพระพุทธรูปเรวัตตะทศพลสัมมาสัมพุทธเจ้า เรวัตไตรวิฑฒโน พระพุทธรูปเจ้านามว่า เรวัตตะผู้มีราตรีอันเจริญ คือมีสติอยู่เสมอ

ราตรีเจริญ ก็คือว่าทำสมาธิกันทั้งวันทั้งคืน พวกบรรดาสำนักต่างๆ ที่เขาแก้ให้ก็ไม่ค่อยไวใจเขา เพราะว่าเขาเอาออกได้ เขาก็ใส่คืนได้บางทีมันจะอยู่ในลักษณะที่ว่าให้เราหาประโยชน์ให้เขาตลอด

ถาม : อย่างนี้แล้วเราอยากทราบ ใครทำได้มั๊ยคะ ?

ตอบ : ต้องถามเขา เพราะโดยมารยาทแล้วเขาก็บอกไม่ได้ โดยมารยาทแล้วเขายอมช่วยเรานี้ถือว่าเต็มที่แล้ว ของพระเราต้องยอมรับกฎของกรรมไซ้มั๊ย ? ทางด้านโน้นเขายอมช่วยเราเขาก็เสี่ยงมากแล้วถึงขนาดไปเปิดเผยตัวนี่ถือเป็นการประกาศศัตรูโดยตรง เดี่ยวลำบาก มีอยู่เที่ยวหนึ่งไปหาพระที่วัดเขาอ้อ จะเอามาทำน้ำมันต์แก้พวกนี้ พวกไสยศาสตร์นี้เขามีความสามารถสูงจริงๆ เลยถึงเวลาเราไปช่วยเขา ครั้ง สอง ครั้งนี้เขาจะรู้เลยว่า เป็นเรา แล้วต่อไปมันจะทำให้เราแล้วละ

ถาม : โดยที่เราไม่ได้ทำคืนเขาๆ จะทราบเลย ?

ตอบ : จำ เขาจะรู้เลย ทีนี้พอเขาทำไม่ได้เพราะเราอยู่ ทีนี้เขาก็มีวิธีคือทำเราแทน ประเภทที่ว่าเบี่ยงประเด็น เอาพระของวัดอื่นมาทำน้ำมันต์ กระแสมันเป็นของสำนักนั้น ถึงเวลาเขาจับได้ก็ไปถล่มสำนักนั้น ไม่เกี่ยวกับเรา แต่อันนั้นมันขี้โกงหน่อย ตั้งแต่เอาพระของสำนักเขาอ้อมมานี้ยังไม่เคยใช้เลย เพราะว่ามันยังพอไหว

ถาม : การปฏิบัติจะทำแบบไหนดี มีหลายแนวๆ ไหนถึงจะดี ?

ตอบ : จะยังไงดี แนวไหนมันก็ได้ผลดี พระพุทธรูปท่านสอนแต่ของจริง ถ้าทำจริงก็ได้จริงสำคัญอยู่ที่ว่าเราจริงหรือเปล่า ? ตรงนั้นสำคัญที่สุด แล้วคิดจะเอาแนวไหนดี สำคัญตรงที่เราทำ แนวไหนก็ได้ว่าไปเถอะ ไม่ถูกใจเปลี่ยนก็ได้ ยังกั้น แนวการปฏิบัติมันเป็นไปตามวิสัย

ความชอบของแต่ละคน มีสุขขวิปัสสโก ประเภทไปเรื่อย ๆ ง่าย ๆ ใครว่ายังไงก็โอเค เติวิโซ ก็ขี้สงสัยหน่อย ๆ จพภิกขุญญ อันนี้ไม่สงสัย นิดหน่อยหรือ รือเลย ส่วนปฏิสัมภิกที่ปิดโตนี่ไม่รือเฉย ๆ หรือ แยกเลย ทำวิจัยอีกต่างหาก ก็นึกเออว่านิสัยเราชอบแบบไหนก็เอาอันนั้นล่ะ?

ถาม : แล้วแบบชอบลองเล่นโน้นเล่นนี้ ?

ตอบ : อย่างนั้นนิสัยของภิกขุญญาแล้ว ปฏิสัมภิกหาญาณนั้นความสามารถพิเศษ ครอบภิกขุญญาไปด้วย

ถาม : สมมติว่าปฏิบัติธรรมดาแล้วเวลาได้ผลนี้ ผลที่ได้มันจะมีผลแบบนั้นไปด้วยมั๊ยครับ ?

ตอบ : ถ้าพื้นฐานเดิมในอดีตมีมา อดีตนี้ไม่ใช่ชาตินี้ละ ชาติที่แล้ว ๆ มา ถ้าพื้นฐานในอดีตมีมาแบบไหนผลจะเป็นแบบนั้น พวกนี้จริง ๆ แล้วเรียกว่าของแถมดีกว่า เพราะว่าหลักการปฏิบัติจริง ๆ พระพุทธเจ้าท่านสอนเราก็คือ ให้อยู่สุขในปัจจุบัน ปัจจุบันถ้ากำลังใจทรงตัวสมาธิมีเราเองก็จะเป็นผู้มีสติ อยู่ในท่ามกลางความวุ่นวายอย่างสงบ มีความสุขในปัจจุบันนี้ และถ้าหากว่าทรงความดีเอาไว้ได้ เมื่อตายไปเป็นพรหม เทวดา หรือเข้านิพพานไปนั้นคือความสุขในอนาคต อันนี้คือหลักการจริง ๆ ว่าเพื่อความสุขในปัจจุบันและความสุขในอนาคต แต่ว่าความสามารถพิเศษต่าง ๆ มันเป็นของแถม ซึ่งอรตต้องมีลือ ถึงเวลาเราต้องการไม่ได้ต้องการลือ มันก็ให้ลือมา มันเป็นชะอย่างนั้น เพราะอย่างนั้นของแถมพวกนี้เวลามันเกิดขึ้นมาแล้ว มันแปลก สังเกตมั๊ยอะไรที่มีของแถมคนชอบซื้อ ของแถมนี้ก็เหมือนกันมันเกิดขึ้นก็ไปสนุกอยู่กับมัน ใ้ไปสนุกอยู่กับมันนั่นมันเป็นหลงผิดทาง เขาจะลือเราเหมือนยังกับ

หลอกเด็ก เอาของไปให้เล่นก็เจ็บไม่ช่น เราต้องการจะไปตรงโน้นแล้วเขาลือเราให้ติดอยู่ตรงนี้ก็ผิดจุดมุ่งหมายไป เพราะฉะนั้นก็อย่าเพลินไปติดของแถมมันมากนั้

ถาม : อย่างนี้ผู้ปฏิบัติง่าย ๆ จะสบายกว่าใช้มั๊ยครับ ?

ตอบ : ยากกว่า เพราะว่าสิ่งลือใจมันไม่มี มันเหมือนกับคนเราเข้าร้านกล้วยเตี๋ยเขาส่งมาให้ ลองไม่เติมอะไรดูซิ เจอไม่ก็ทีก์แข็งแล้วใช้มั๊ย? เพราะฉะนั้นสุขขวิปัสสโกจริงๆ แล้วทำยากที่สุด เพราะสิ่งลือใจอื่น ๆ ทำให้เราสนใจตื่นเต้นมันไม่ค่อยมี

ถาม : เคยอ่านตำราว่าระบบฌานนี้จะได้ผลดี เพราะว่าจะมีอารมณ์จิต ?

ตอบ : จริง ๆ แล้วฌานนี้เป็นการเพะกำลัง สำคัญตรงปัญญาที่เอาฌานไปใช้ ถ้าปัญญาไม่ถึงใช้ไม่เป็นก็เท่านั้นละ มันเหมือนกับเพะกายมาชะล่าบีก ตัวใหญ่ยังกับนักมวยปล้ำฝรั่งแต่เอาแรงมาใช้ไม่เป็นก็เท่านั้นละ ฌานเป็นการเพะกำลังเอาไว้ ถ้าปัญญาเพียงพอใช้เป็นก็จะได้ผลเร็ว แต่ถ้าหากว่าเราไม่สามารถจะเอาไปใช้ได้ก็เหมือนกับว่าเป็นคนมีแต่แรงเฉย ๆ ก็จะไปติดอยู่ในระดับนั้นก็ถือว่า กลายเป็นติดอยู่ในรูปฌาน อย่างเก่งก็เกิดเป็นรูปพรหม เป็นพรหมไม่ใช่ไม่ตื่นะ ตีมากเลยแต่มันหนีทุกซีได้ชั่วคราวไม่ช้าไม่นานก็กลับมาเดือดร้อนกับมันใหม่

ถาม : มันมีแบบสุขขวิปัสสโก มันจะได้ฌานพร้อมกับภาวะนั้นเลยใช้มั๊ยครับ ?

ตอบ : ถ้าหากว่าได้เป็นพระโสดาบันตอนนั้นก็ทรงปฐมฌานได้ ตัดกิเลส สุขขวิปัสสโกนี้มีกำลังของฌานสมาบัติ ๘ เหมือนกัน แต่ว่า

กำลังอันนั้นมันไม่ได้หุหุหุฟูฟ่าแบบประเภทมีอิทธิฤทธิ์แบบคนอื่นเขา แต่มีกำลังจากการที่พิจารณาจนกำลังทรงตัวเป็นฉนวนไปเอง พอทรงตัวเป็นฉนวนไปเองกำลังนั้นก็เพียงพอจะตัดกิเลสได้ ทุกระดับ ขึ้นต้องมีกำลังฉนวนเป็นเครื่องช่วย แต่สุขขวิปัสสโกนี่เป็นการบรรลุ เขาเรียกว่า บรรลุแบบปัญญาวิมุตติ ปัญญาวิมุตติคือใช้ปัญญาพิจารณาธรรม การพิจารณามันได้เปรียบตรงที่ว่า พิจารณาไปเรื่อย ๆ แล้วกำลังของการพิจารณามันจะทรงตัว สมามันดิ่งลึกเข้าไปเป็นฉนวนโดยไม่รู้ตัว

ถาม : พอเรากำหนดจนจิตตั้งแล้วเรากระดูกกระดูกตัวไม่ได้เลยคะ?

ตอบ : ตอนนั้นจิตกับประสาทร่างกายมันเริ่มแยกเป็นคนละส่วนกัน บังคับมันยากแล้ว

ถาม : แล้วพอมันดิ่งวิปัสสภาพจิตกับกายมันแยกกันทันที ไม่ทราบ ว่า... ?

ตอบ : อันนี้เราเริ่มคล่องในจุดนี้ แต่ถ้าเราต้องการความคล่องตัวมากกว่านี้เราต้องใช้ในลักษณะฉนวนใช้งาน คือบังคับร่างกายให้ทำงานได้ด้วย ในช่วงชีวิตที่ผ่านมาที่อัจฉริยะที่สุดต้องนับหลวงปู่ชุ่ม วัดวังมุยหรือวัดชัยมงคลที่ลำพูน ปกติแล้วพระระดับหลวงปู่ฉนั้นถ้าหากว่าเข้านิโรธสมาบัติ เท่าที่เคยปรากฏแล้วมีอิริยาบถเดียว ไม่นั่งก็จะนอน หลวงปู่ชุ่มเข้าได้ ๔ อิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน ได้หมดที่นี้ยืน นั่ง นอนเราไม่แปลกใจมันอยู่กับที่ แต่ในสภาพที่จิตกับประสาทแยกจากกันท่านบังคับสภาพร่างกายให้ยืนกับเดินได้อย่างไร ของเรามันทำไม่ถึงจุดนั้น มันจะเป็นการใช้กำลังอภิญาณาธิฐานทับไว้ก่อนหรือเปล่าก็ไม่รู้ เพราะหลวง

ปู่มรณภาพไปแล้วไม่ได้ตามไปถาม แต่ท่านทำได้จริง ๆ

ถาม : แล้วการที่ทำอยู่ตอนนี้ ภาวะร่างกายมันไม่ได้... ?

ตอบ : หัดใหม่จำหัดใหม่ ต่อไปหัดเดินจงกรมแล้วทรงอารมณ์ก่อน ถ้าจับลม ๓ ฐานแล้วก้าวเดินได้ต่อไปจะสอนต่อให้ สมัยที่อยู่วัดท่าซุงสอนน้องๆ แล้วมันโวยวายกันขรมเลย เพราะจับลม ๓ ฐานบีบนี้ จิตกับประสาทมันแยกออกจากกัน เดิน ๆ ไปมันค้างเต็ง ก้าวต่อไม่ได้ เดินให้คล่องก่อนแล้วเดี๋ยวจะบอกให้ มันจะหยุดเองโดยอัตโนมัติเพราะเรายังไม่ชิน ตอนแรกเขาก็แปลกใจว่าทำไมเราทำอะไรหลาย ๆ อย่างได้พร้อมกัน ก็เริ่มต้นอย่างนี้ ถึงเวลาคุณภาวนาแล้วจับลม ๓ ฐานก่อน ถ้าหากว่าคุณทำได้เดี๋ยวผมจะสอนต่อให้ พอเขาทำเสร็จมาโวยว่าเราหลอกเขา ความจริงเราไม่ได้หลอก เราทำแบบนี้มาก่อนจริง ๆ

ถาม : เรื่องปัญญานะครับ ปัญญาทางโลกกับทางธรรมต่างกันอย่างไร ?

ตอบ : คนละเรื่องกันเลย ปัญญาทางโลกนี่ภาษาฝรั่งมันเรียกไอคิว มันเป็นหน่วยความจำเฉย ๆ ส่วนปัญญาทางธรรม มันเป็นการรู้แจ้งเห็นจริงตามสภาพความเป็นจริง

ถาม : ถึงเวลาแล้วก็ได้ผลทางวัตถุใช้มั๊ยครับ ?

ตอบ : ได้ผลทางวัตถุมากกว่า

ถาม : จะมีในแง่เดียว แง่ใจรักอย่างเดียวเลย หรือว่าจะมีแง่อื่นหรือเปล่าครับ ?

ตอบ : เยอะ ไตรลักษณ์นั้นมันเป็นแค่ส่วนเดียวเท่านั้น มันมีนัยตามของวิปัสสนาญาณ ๘ อย่าง ตามนัยของอริยสัจ วิปัสสนาญาณ ๘

อย่างก็อ่วมแล้ว

ถาม : แต่ว่าพอเราจับจุดหนึ่งได้ จุดอื่นจะมาเองไหมครับ ?

ตอบ : คือถ้าหากว่ามันได้ชะจุดหนึ่ง จุดอื่นจะง่ายขึ้น

ถาม : แต่ว่าไม่ใช่มาเอง ?

ตอบ : ถ้าเราไม่ตะกายไปหา มันไม่มาหรอก เรื่องของปัญญาเป็นสิ่งที่ละเอียด เราต้องตั้งใจค้นคว้าเข้าไปจริง ๆ

ถาม : จะพิจารณาอยู่แค่ระบบเดียวไหมครับ ?

ตอบ : อันนี้มันเกิดอยู่ที่ว่าครูบาอาจารย์ เขาสอนอย่างไรลูกศิษย์ก็ทำอย่างนั้น แต่ถ้าหากว่าลูกศิษย์ใช้ความสามารถสูง พอมั่นใจว่าตัวเองชำนาญในสิ่งนั้นแล้วก็ขยับหาสิ่งอื่นต่อได้ อย่างหลวงพ่อกำหนดเล่นชะเกลี้ยงเลย กรรมฐาน ๔๐ กอง มหาสติปัฏฐานสูตรว่าทุกบรรพ ปัพพะโตพระสูตร อีกอันหนึ่งคิริमानนทสูตร ก็คล้ายๆ กับวิปัสสนาญาณ ๙

ถาม : เราเข้าใจอะไรดีมากขึ้น ?

ตอบ : เป็นเหมือนกัน ปัญญามันมีทุกระดับชั้น ปัญญาของปุถุชนคือคนทั่ว ๆ ไปที่เกลือกกลั้วกับกิเลส ปัญญาของผู้ทรงฌาน ปัญญาของพระอริยเจ้าแต่ละระดับไม่เท่ากัน ความหยาบละเอียดต่างกัน พอเราทำถึงจุดๆ หนึ่งเราจะคิดว่าเออดีแล้ว ถูกแล้ว แต่ความจริงมันไม่ใช่ อันนั้นมันดีแค่นั้น มันถูกแค่นั้น พอเรามีปัญญามากขึ้น พิจารณาได้ลึกซึ้งกว่านั้น มันจะมีของที่ถูกกว่านั้น ดีกว่านั้นขึ้นมา พอเรามองย้อนไปที่เราเคยว่าถูกแล้วดีแล้วมันก็ผิดไป ดังนั้นถึงได้บอกว่าเป็นสมมติ ผิดถูกมันเป็นสมมติ สิ่งที่เราทำนะ ถ้าหากว่าในส่วนที่พระ

พุทธเจ้าท่านบัญญัติขึ้นมาเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่ถ้าหากว่าเป็นทิวทัศน์ความเห็นของเรา โอกาสผัดมันมีเยอะ

ถาม : อย่างที่คนเขาคิดแบบนี้ แต่ว่าเราทำแบบนี้ เราคิดอย่างนี้ คือถ้าเราไปมองว่าเขาคิดแบบนั้นแล้วเขาคิดถูก มั่นใจแล้วถึงทำ ?

ตอบ : ก็ไม่แน่ การยึดหลักปฏิบัติของตัวเองมากเกินไปก็เป็นอุปาทานได้ เขาเรียกว่าสัสพัตตอุปาทาน ยึดมั่นในศีลพรตของตน มันไม่แน่ว่าจะถูกต้อง เพราะว่าส่วนใหญ่ที่เราทำ ไม่แน่ว่าถึงที่สุดมันอดไม่ได้ที่จะมีทิวทัศน์คือความเชื่อเฉพาะตนเองอยู่ จะกลายเป็นทิวทัศน์เอาความเห็นส่วนตัว ความเชื่อส่วนตัวของตนไปปนกับธรรมะพระพุทธรเจ้า พอเราก้าวถึงปฐมฌานก็ อือ... พระพุทธรเจ้าท่านสอนที่แท้จริงมันเป็นอย่างนี้เอง แต่ความจริงมันไม่ใช่ที่ละเอียดกว่านั้นมันมี พอเราก้าวขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งก็เอาอีกแล้ว ธรรมะของพระพุทธรเจ้าที่แท้เป็นอย่างนี้ มันไม่ใช่จะก้าวล่วงลึกขึ้นไปเรื่อยๆ จนกว่าจะถึงที่สุด เพราะฉะนั้นที่เราสรุปมา เห็นคนอื่นทำแล้วคิดว่าผิดแล้วเราทำถูกหรือว่าคนอื่นทำถูกเราทำผิด มันใช้ไม่ได้ทั้งนั้น เพราะว่ามันเป็นกำลังใจของเราปัจจุบันตอนนั้น ถึงเวลาพอมีการก้าวล่วงเข้าไปอีก สิ่งที่ดีกว่าถูกกว่ามันมี

ถาม : วิธีที่ช่วยลดปัญหาได้มีมั๊ยครับ ?

ตอบ : ง่ายที่สุด ทำตามแบบพระพุทธรเจ้าท่าน คือ อยู่ในกรอบของศีล ๕ เป็นอย่างน้อย ถ้าหากว่าเรามีศีลเป็นเครื่องป้องกันแล้ว มันเท่ากับว่าปิดอบายภูมิโดยปริยาย ไม่ต้องไปเกิดเป็นสัตว์นรกเปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉานอีก มีแต่จะก้าวหน้าขึ้นอย่างเดียว

มันจะง่ายที่สุด ถ้าหากจะให้เราค้นหาเองจริงๆ แล้วนี่สมัยโบราณเขาเก่งนะ เขาหาได้มากต่อมากด้วยกัน เพียงแต่ว่า ส่วนที่จะทำแล้วดีเพียงส่วนเดียวแบบที่พระพุทธเจ้าท่านสอน คนอื่นเขาหาได้ไม่ครบ ศาสดานอกพระศาสนาเยอะต่อเยอะด้วยกันอย่างอารกะศาสนาด้านนี้จะอยู่ในอังคุตตรนิกายเขาเรียกว่าอารกสูตร อารกะเขาสอนลูกศิษย์ของเขาว่า ชีวิตเหมือนต่อมน้ำ ก็คือฟองน้ำที่ผุดขึ้นมาแล้วก็แตกโปะไป เหมือนกับลำธารที่ไหลจากภูเขา พรวดผ่านมาแล้วก็เลยไป เหมือนรอยไม้ที่ซัดลงในน้ำวูบเดียวแล้วก็หายไป เหมือนโคที่เขานำไปฆ่า ตายแหงๆ เหมือนชิ้นเนื้อเผาไฟ คือ รังแต่จะไหม้ในเวลาอันรวดเร็ว นั้นนอกศาสนาเขาสอนได้ขนาดนั้น สิ่งที่เขาสอนนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่พระพุทธเจ้าท่านสอนเรา แต่ว่าอันนั้นเขาเห็นอนิจจัง ความไม่เที่ยงของมันเท่านั้นเองใช่ไหม ? ตัวทุกขังเป็นทุกข์ กับอนัตตาไม่มีอะไรมันหมายได้ เขาจับตรงนี้ไม่ติด เพราะฉะนั้นดูถูกกันไม่ได้

ถาม :

ตอบ : จริงๆ ทุกอย่างมันอยู่ที่เรา ถ้าตั้งใจจริง ทำจริง ๆ มันง่าย แต่ถ้าหากไม่ตั้งใจจริง ไม่ทำจริง ๆ เจออุปสรรคนิดหน่อยก็ถอย มันยากหมด

ถาม : ผมเคยอ่านของท่านกฤษณะ แล้วผมสงสัย ?

ตอบ : อ่านมาเยอะแล้วพวกนั้น ไม่ต้องเสียเวลาไปสงสัยหรอก มันคลำได้แค่เงาในน้ำ กฤษณะ มูรติ กิติ คาริล ยิบราน เฮร์มาน เฮสสะ มันแค่เงาในน้ำ เขาเห็นอะไรบางอย่างแต่เขาจับต้องไม่ได้ เคยไปนั่งวิเคราะห์เขาอย่างละเอียดเลย มันเหมือนกับเขาเดินวนๆ ไปจนจะถึง

ประตูแล้วเขาก็ออกมา เดินวนๆ ไปจนจะถึงประตูแล้วก็ออกมา ไม่เชื่อลองไปอ่านดูก็ได้ มันเหมือนเข้าใกล้จุดหมายแล้ว แต่เสร็จแล้วเขาจับไม่ได้ว่าจุดหมายอยู่ตรงไหน แล้วก็วนหาอีก ส่วนใหญ่มันจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาเยอะแยะไปหมด มันเหมือนกับเงาในน้ำแหละเรามองเห็นแล้ว พอเอื้อมมือไปมันก็แตกกระจาย จับไม่ติด

ถาม : เท่าที่ผมอ่านดูจะเป็นลักษณะที่ว่าเชื่อในสิ่งที่เห็นเท่านั้น อย่างพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เนี่ย อาจจะไม่เชื่อเลย อย่างนี้มันจะถือว่าเป็นอวิชชาหรือเปล่า ?

ตอบ : ก็เรียกได้เต็มๆ เลย

ถาม : เพราะว่าความจริงมันเป็นแบบนี้ แต่เขาพิสูจน์ด้วยตัวเองเลยว่า สิ่งที่เห็นนั้นมันไม่ใช่ ?

ตอบ : ก็อย่างนั้นละเขาเรียก**ทิวฐูปาทาน** ยึดถือความคิดตัวเองเป็นใหญ่ เห็นคนเขาไล่ยิงกันมา เขาก็โทรแจ้ง ๑๙๑ ก็โดนตำรวจเตะซี เขากำลังถ่ายหนังกัน นั่นนะสิ่งที่ตัวเองกำลังเห็น เขากำลังถ่ายหนังกัน

ถาม : งั้นความคิดจะเอามาใช้ไม่ได้ ?

ตอบ : ใช้ไม่ได้ อันนี้มันความจริง ของเขามันเป็นปรัชญา คือเทียบเทียบกับของจริง แต่ว่าศาสนาพุทธเป็นอริยสัจ คือ ความจริงแท้มันต่างตรงนี้ ฉะนั้นใครเริ่มต้นเอาพุทธศาสนาเป็นปรัชญามันเข้าไปไปครึ่งตัวแล้ว เหลืออยู่อีกครึ่งหนึ่งจะรอดมั๊ย ? พุทธศาสนาไม่ใช่ปรัชญาไม่ต้องเสียเวลาตีความ เป็นอริยสัจ คือ ความจริงแท้ ตั้งหน้าตั้งตาทำตามก็พอแล้ว

ถาม : แสดงว่ามันเชื่อว่า มีที่ไหนมันก็ไปที่นั่น ?

ตอบ : ส่วนใหญ่ตะเกียดตะกายไปแล้วก็ไปผิต จิตเดิมแท้จริงจัง ๆ ก็กำลังแค่อำภัสราพรหมไซ้มัย ? ในเมื่ออำภัสราพรหมเป็นกำลังของฌาน ๒ เท่านั้นเอง ในเมื่อมาโดนย้อมด้วยกิเลส ตัณหา อุปาทาน กิเลสต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้รัก โลภ โกรธ หลงมันทับถมจิตใจ จิตเดิมแท้ก็เลยหมองมัวลงไป ก็ต้องขัดเกลาเริ่มขึ้นมาใหม่ เพราะฉะนั้นย้อนกลับไปถึงจุดเดิมแท้ของมันจริง ๆ ก็ยังใช้ไม่ได้ มันต้องไปให้มากกว่านั้น

ถาม : วันหนึ่งพอไปกำหนดมรณานุสสติคะ พอกำหนดไปร่างกายมันก็ปล่อยวาง พอปล่อยวาง พอจิตวางแล้วมันวางหมดเลยคะ หนังสือหนึ่งหากี่วางคะ ทำยังไงดีเจ้าคะ ?

ตอบ : แรก ๆ จะเป็นอย่างนั้น เพราะว่าพอกำลังทรงตัวเป็นฌานมันมีอุเบกขาอยู่ อย่างลืมนว่าตัวเอกคคตารมณนั้นก็คืออารมณเป็นหนึ่ง จะต้องประกอบไปด้วยตัวอุเบกขา เราต้องซ้อมบ่อย ๆ ให้เคยชินที่นี้เรากระจายออกเสร็จแล้วมันต้องเอาเข้าด้วย มันรวมเข้าย้อนกลับมาตรงจุดที่ว่าตอนนี้เรายังมีชีวิตอยู่ในเมื่อเรายังมีชีวิตอยู่สิ่งที่เราควรจะทำก็คือทำปัจจุบันของเราให้ดีที่สุด ถึงเวลามันจะตายเมื่อไหร่เราก็จะไปนิพพานของเรา เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าคนที่ทำปัจจุบันให้ดีที่สุดนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างมันกลับทำมันเหมือนกับคนที่มีความตรงหน้าเท่านั้นเอง อย่างที่ไปพมานี้ไปนั่งรอรออยู่ที่เรือ รอรจนแดดเผาหัวแดง พวกนั้นมันก็ย้อยอยู่นั้นแหละ จะไปไม่ไป เราก็นั่งหัวเราะ คนอื่นเขาก็สงสัยไอนี้มันบ้าหรือเปล่าตากแดดหัวเราะ ความจริงไม่ใช่หรอก คือคนจะเกิดอีกนานเวลามันเยอะ ของเรามันไม่มีเวลาแล้วรีบลง

เรือไปก่อน ก็เลยต้องไปนั่งตากแดดรอคนมีเวลา แล้วเราก็นั่งหัวเราะอยู่คนเดียวคนอื่นเขาสงสัยว่าพระองค์นี้บ้าหรือเปล่าตากแดดแล้วก็นั่งหัวเราะก็ใกล้เคียงบ้านะ

ถาม : เมื่อสองอาทิตย์ก่อนที่ผ่านมาท่านชีวิตโกมารภักจทำงานมาแล้วบอกว่าให้มาเป็นลูกศิษย์ท่าน ท่านจะทำให้สามารถช่วยไปรักษาคนเพื่อจะได้รักษาโรคให้คนได้ เราก็รับปากกับท่านว่าจะไปครอบครัว แล้วหลังจากนั้นผ่านมาเกือบเดือนแล้วก็ยังเฉยอยู่ พอเฉยเข้าก็เลยป่วยเลยป่วยไปป่วยมากก็เลยเสียงไม่มี พูดไม่ได้ เสียงเป็นเปิดเลย ?

ตอบ : พวกเดียวกัน อาตมาอาทิตย์ก่อนก็ไม่มีเสียงเหมือนกัน แยกกว่าเปิดเยอะ แต่ไม่ได้ดีคือกับท่านนะ คนที่ท่านจะให้รักษามันคือ เราก็เลยแยกไปด้วย

ถาม : ท่านเล่นงานหนักเจ้าคะ ขนาดหายใจไม่ได้หายใจไม่ถึงท้องกำลังจะแยเลยคะ ?

ตอบ : อาการนั้นใกล้จะตาย จำไว้คนใกล้จะตายมันหายใจไม่ถึงท้อง

ถาม : ท่านเล่นจะตายเลยคะ จนต้องบอกกับท่านว่า ยอมแล้ว แล้วอาการเสียงที่เป็นเปิด คือเพื่อนเขาว่าเป็นกะเทยควายเลยคะ น่าเกลียดมาก ๆ เลย เวลาเดินไปไหนแล้วพูดนี้เสียงเหมือนกะเทยเลย แต่พอรับปากท่านปุ๊บ เวลาไม่กี่นาทีที่เสียงเปลี่ยนมาเป็นปกติเลย ?

ตอบ : นั้นยังดีนะ ยังดีที่ท่านไม่ให้ไปกินอะไรก่อน อาตมาเจอเทวดาหลอกมาแล้ว

ถาม : เสียงเปลี่ยนทันทีจนเพื่อนเขาบอกว่าเราเล่นละครหรือ เมื่อกี้เสียงยังเป็นกะเทยควายอยู่เลย ?

ตอบ : อาตมาก็เจอมา อันนั้นเทวดาเขาแกล้ง เป็นปอดอีกเสปมา ลักษณะอย่างนี้ ขยับตัวก็ไอ ไปถึงตอนนั้นเทวดาผู้หญิงชั้นจาตุมหาราช ด้วย ผู้หญิงที่อยู่ชั้นจาตุมหาราชนี้หายาก ไม่แน่จริงอยู่ไม่ได้ เขาบอกว่าอยากหายมั๊ย ? อยากหายๆ อาบน้ำเย็นชิ โอโหเชื่อดีมั๊ย ? คนปอดอีกเสปขนาดขยับตัวแล้วไอแบบนี้บอกให้อาบน้ำเย็นแล้วหาย มันจะบ้าหรือเปล่า พอเข้าห้องน้ำเขาตามเข้ามาอีก แหม ! ยายนี้คือจิ้ง ปิดประตูแล้วยังตามมาอีก ไปบอกว่าอาบน้ำเย็นแล้วจะหาย เราก็นึกได้ว่า เออ.. เทวดาเขาไม่โกหก ในเมื่อเขาไม่โกหกนี้อาบน้ำเย็นมันคงหาย ก็ราดโครมลงไปเลย ใจตัวมันออกชนิดควั่นกลบทั้งห้องเลย แล้วหายเดี๋ยวนั้นเลย นึกขึ้นมาได้มันหลอกเรานี่ หนาวจะตายซักอากาศแค่ ๗-๘ องศา หลอกให้เราอาบน้ำเย็น ความจริงถ้าเขาจะช่วย แค่นึกให้เราหายเราก็หายแล้ว เป็นไงโดนชะเต็มๆ ต้อนรับน้องใหม่ ดันหลงเข้าไปในถิ่นเขาโดนต้มชะเปื่อย

ถาม : เลยสงสัยว่าท่านทำได้อย่างไร ?

ตอบ : ยิงดีไม่ให้ไปกินมัสตาร์ดชะกำหนึ่ง ถ้าให้กินชะก่อนแล้วค่อยหายจะชอกช้ำกว่านี้ แสดงว่าของท่านยังมีจรรยาบรรณอยู่ เจ้าแม่แกล่เล่นหมดจรรยาบรรณเลย หลอกให้เราอาบน้ำเย็น

ถาม : พอเวลาเราจะเข้าไปร้องเพลงคาราโอเกะ พออย่างเท้าเข้าไป เสียงหายเสียงเป็นเปิดเหมือนเดิม พอก้าวเท้าออกไปเสียงดีเหมือนเดิม?

ตอบ : ถ้าไม่ทำอย่างนั้นเดี๋ยวมันเสียเวลาเยอะ แทนที่จะเอาเวลามานั่งศึกษาเรื่องช่วยคนดันไปร้องคาราโอเกะ ถ้าหากว่าเรื่องของพระเรื่องของเทวดาเราขัดความประสงค์ของท่านไม่ได้หรือ

ถาม : ทำไมท่านคอนโทรลเราได้ขนาดนี้เลยหรือคะ ?

ตอบ : จริงๆ ไม่ได้คอนโทรลหรือเป็นเรื่องที่เราจะทำ ในเมื่อเราเหลวไหลท่านก็เอาชะหนอย ของเราเองมันอย่างกับตุ๊กตาที่เขาใช้ชักโยเอา ขนาดเดียวกับพวกหุ่นกระบอก ท่านจะบงการให้เราทำอะไรที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้เพียงแต่ว่าส่วนใหญ่ท่านจะยอมรับในกฎของกรรม เวรกรรมของใครของมัน ทำกันไปเถอะ ถ้าไม่มีอะไรเกี่ยวเนื่องกันมาจริงๆ ท่านไม่ยุ่งกับเราหรือ

ถาม : ท่านบอกว่าเราไปรับปากท่าน แล้วไม่ทำตามที่สัญญา ?

ตอบ : อันนั้นเราผิดสัจจะเอง โดนแค่นั้นก็บุญมากแล้ว

ถาม : ก็รับรับวันรุ่งขึ้นเลยคะ ที่นี้ไม่ทราบว่าจะต้องอยู่ในคอนโทรลท่านอีกนานมั๊ยคะ ?

ตอบ : ก็จนกว่าเราจะชำนาญแบบท่านนะ ๑ โยชน์รอบบ้าน ถ้ามีสิ่งที่ทำยาไม่ได้ท่านจะปล่อยเรา

ถาม : ท่านบอกให้ไปเรียนสมุนไพรรักษาโรครวมสุข เรียนเวชกรรมคะ ?

ตอบ : โนนไปศึกษากับพี่มุกดาโนน ตำราเป็นกระดึก ไม่รู้ว่า จะสอบปีนี้หรือปีหน้า นั้นเรียนเวชกรรมเหมือนกัน

ถาม : ท่านบอกมาให้เรียนจนกว่าจะได้ใบรับรองแพทย์ ?

ตอบ : ท่านต้องการในจุดที่ว่าถ้ากฎหมายมันจะเล่นงานเรา มันจะทำอะไรเราไม่ได้ เพราะว่าของเรามันผ่านมาจริงๆ ถึงเวลามีสิทธิจ่ายยาได้ ไม่อย่างนั้นจะโดนแบบหมอน้อย อันนั้นจ่ายยารักษาโรคเอดส์ ปรากฏว่าไม่มีใบประกอบโรคศิลป์ เสร็จ แก่งกฎหมายเขาเอาคุณผิดเต็มๆ

อยู่แล้ว

ถาม : เหมือนโดนควบคุมตัวยังไงไม่รู้ค่ะ มันแปลกๆ ค่ะ ท่านดูจริงๆ เลยค่ะ พุดคำไหนคำนั้น ?

ตอบ : ไม่แปลกหรอก คนจริง ไม่ใช่ดู โดยเฉพาะท่านหมอชีวาท่านเป็นพระอรหันต์ ไม่ใช่เทวดาธรรมดา พอพระพุทธเจ้าปรินิพพานท่านก็คิดว่าหน้าที่ๆ ท่านคิดจะทำมันก็ไม่มีแล้ว คนไม่มีหน้าที่แล้วนี่น่ากลัวมั๊ย ? มีแต่พระอรหันต์นะที่ไม่มีหน้าที่แล้ว ใจท่านปล่อยวางได้ขนาดนั้น เดินเข้าป่าไปเลย เจอถ้ำๆ หนึ่งก็นอนเคลงตายมันตรงนี้แหละ อยู่ไปก็ไร้ประโยชน์ เสร็จแล้วร่างกายมันก็แยลงๆ มันไม่ได้กินอะไรนี่ นอนอย่างเดียว แล้วอยู่ๆ ก็ไต่ยิมเหมือนกับฟ้าผ่าลงมาพร้อมกับพระพุทธเจ้า ท่านถามในลักษณะที่ว่าห่วงร่างกายมั๊ย ? ท่านบอกท่านไม่ห่วงแล้วพร้อมที่จะตาย มันก็ไปที่เดียวคือ พระนิพพานตรงนี้ไม่มีในตำราไม่ต้องไปค้นหาประวัติท่านหรอก ยกเว้นว่าพวกเราเอาคำพูดเอาตมาไปเขียนต่อ

ถาม : ปัญหาทางโลกที่ต้องทบทวนเพื่อที่จะหาเหตุผล กับที่รู้ข้างในต่างกันอย่างไร เมื่อก่อนผมต้องคิดใคร่ครวญแล้วตอนนี้มันเกิดขึ้นเองแล้วตรงนี้มันต่างกันอย่างไร ?

ตอบ : ต่างกันลิบโลกเลย ปัญหาที่เกิดจากการสังสมบารมีในทาน ศีล ภาวนามา ถ้าเกิดขึ้นจะรู้แจ้งเห็นจริงตลอดไปหมด แล้วจิตก็จะยอมรับด้วย แต่ว่าปัญหาทางโลกมันเป็นแค่ความจำของเราเอง ถ้าหากว่ามันผิดไปจากที่เคยชินของเรา เช่น เขาบอกว่า ๒ บวก ๒ เป็น ๔ ถ้าเขาบอกว่า ๒ บวก ๑ เราเริ่มค้านแล้ว เพราะฉะนั้นมันต่างกันอยู่ตรงนี้

ถาม : แสดงว่ามันเป็นปัญญา เป็นด้านไหน ?

ตอบ : มันเป็นอยู่ แต่ที่นี้ว่ามันเป็นปัญญาทางด้านไหนล่ะ มันเป็นโลกียปัญญาหรือโลกุตรปัญญา ที่พูดมานี้ คำว่า ปัญญาที่ควรจะเป็นโลกุตระ ก็คือว่ารู้ในทางที่จะหลุดพ้น ถ้าอย่างนั้นเขา จะยอมรับสภาพความเป็นจริงที่รู้อยู่ แล้วก็ปล่อยวาง ปล่อยแล้วไม่แบกเอาไว้ มันเหนื่อยครวนี้ของเราที่พูดมาบางที่มันอาจจะปนๆ ทั้ง ๒ อย่าง เพราะไปปล่อยให้รู้เองไป สิ่งที่เราเองนี้ถ้ามันเกิดจากการสังสมบารมีมา มันอาจจะป็นตัวปัญญาในทางธรรมก็ได้จริงๆ แล้วเรามาเสียเวลาในการคลำ มันมัวแต่มาอย่างเช่นว่า นี่เขาเรียกว่าอะไร ถ้าหากว่ามีอยู่ตรงหน้าแล้วคุณใช้มันได้ก็ใช้ไปเถอะ ไม่ต้องมัวเสีย เวลาไปถามหรือถามมันเรียกว่าอะไร

ถาม : เวลาเรากำหนดดูสิ่งที่เราได้มา พอได้มาเราก็กำหนดดู เราดูเลยว่าสิ่งที่เราได้มาที่ต้องทำอะไร อันนี้เป็นปัญญาอะไรคะ ?

ตอบ : อันนี้เขาเรียกว่าความเป็นทิพย์ของจิต นี่ส่วนใหญ่จะเป็นปัญญาในทางธรรม แต่ว่าขณะเดียวกัน ความเป็นทิพย์ของจิตนี้ไม่ว่าทางโลกทางธรรมจะอยู่ในลักษณะที่ว่าสมบูรณพร้อม คือ พอมันรู้ขึ้นนี้ความรู้สึกจะเกิดอาจจะไม่ถึงนาที แต่ถ้าให้อธิบายนี่หลายหน้า กระดาษ มันจะรู้พร้อมสมบูรณหมด เห็นภาพขึ้นมาจะรู้เลยว่ามันจะต้องจัดการอย่างไรตั้งแต่ต้นยันปลาย ความเป็นทิพย์นี้ใช้ได้ทั้งทางโลกและทางธรรม ถ้าหากว่าทางโลกเกิดเหตุการณ์อย่างนี้จะทำอย่างไร ทางธรรมเกิดเหตุนี้จะจัดการอย่างไรจะบอกไว้หมด ตัวนี้ภาษาพระเรียกว่าญาณ คือเครื่องรู้มันเกิด ในเมื่อเครื่องรู้มันเกิดถ้าหากว่าเรายึดติดอยู่ตรงนั้นมันจะเป็นอุปกิเลส แต่ถ้าเราไม่ยึดติดแต่อาศัยเครื่องรู้ที่

เสริมเพื่อความก้าวหน้าขึ้นไป จำได้มั๊ย อุปกิเลส ๑๐ อย่างมีอะไรบ้าง โอภาส นั้นมันแสงสว่างอย่างเดียว ปิติ ความอึดใจใจมั๊ย ปัสสัทธิ ความสงบ คิดว่าบรรลุแล้วทั้งนั้นละ ไปถึงท้ายๆ ยิ่งหนักเลย นิกกัณหิ ความใคร่น้อยลง อารมณ์ทางเพศเหมือนกับไม่มี คิดว่าบรรลุแล้ว ความจริงมันเต็มๆ เลยมันโดนกดไว้ชั่วคราว **อุปภูฐาน** จิตตั้งมั่นเหมือนกับเสาที่ไม่เคลื่อน เหมือนก้อนหินใหญ่กลางน้ำ น้ำซัดมายังไงก็ไม่หวั่นไหว คิดว่าตัวเองบรรลุแล้ว คิดว่าก้าวไปถึงจุดที่จิตไม่หวั่นไหวด้วยโลกธรรม ความจริงไม่ใช่ มันเป็นกำลังมานล้วนๆ

ถาม : แล้วปัญญาจริงๆ แล้วพอถึงสำเร็จแล้วจะเป็นการเข้าใจทุกอย่าง ?

ตอบ : ทุกอย่างที่เข้าใจนั้นเอาเฉพาะที่หมดกิเลสอย่างเดียว อย่างอื่นถือเป็นข้อรุ้งรังเขาจะตัดหมด มันจะเหลือเฉพาะหน้า งานเฉพาะหน้าเท่านั้นอย่างอื่นจะไม่เอาเลย ต้องการรู้อะไรมันรู้แต่ว่าความต้องการไม่มีซะแล้ว สนใจขึ้นมาก็แวนไปหน่อยหนึ่งแต่ก็แวนไปด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างสูง มันเหมือนกับนักมวยเปิดการ์ดเมื่อไหวคู่ต่อสู้ขว้าง ต้องตั้งการ์ดแน่นก่อนแล้วค่อยไปสนใจเขา

ถาม : อธิบายเรื่องพละ ๕ กับอินทรีย์ ๕ หน่อยซิครับ ?

ตอบ : อินทรีย์ ๕ กับพละ ๕ มันอันเดียวกัน อินทรีย์ ๕ มันเป็นการสะสม พละ ๕ มันเป็นการใช้งานแค่นั้น ฟังรู้เรื่องมั๊ย ? ไม่มีพื้นฐานมีินตายเลย วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญาอะไรเหล่านี้มัน ๒ อย่างมันเหมือนกัน เป๊ะเลย มีอยู่ ๕ อย่างเหมือนกันเขาเรียกอินทรีย์ คือความเป็นใหญ่อย่างหนึ่ง พละก็คือพลังอีกอย่างหนึ่ง แต่จริงๆ แล้ว ๒ อย่างนี้มันเป็นตัวเดียว

กัน เพียงแต่ว่าตัวหนึ่งมันอยู่ในระหว่างสะสมกำลังของมันเขาเรียกว่า อินทรีย์ คือ ค่อยๆ เพิ่ม อย่างวิริยะ ความเพียรของมัน ส่วนพละที่มันเป็นวิริยะคือ ใช้ความเพียรในการตัดกิเลส เพราะฉะนั้นมันต่างกันอยู่นิดเดียวเท่านั้น อันหนึ่งเป็นการสะสมกำลัง อันหนึ่งใช้ผลของการสะสมไปเท่านั้นเอง

ถาม : แล้วกับบารมีล่ะครับ ?

ตอบ : ลักษณะมันก็คล้ายกัน วิริยะในบารมี ๑๐ นี้เขาคลุมหมดวิริยะในอิทธิบาทก็ดี วิริยะในพละ ๕ อินทรีย์ ๕ ก็ดีมันตัวเดียวกัน แต่ถ้าหากว่าในบารมี ๑๐ นี้ตัววิริยะบารมีนี้คลุมหมดตั้งแต่ต้นยันปลายเลย ตัวอื่นอาจจะเฉพาะหน้าก็ได้ อาจจะเป็นต้น เป็นกลาง เป็นปลายก็ได้ แต่วิริยะในบารมี ๑๐ นี้เขาคลุมไว้หมด เหมือนกับพระพุทธเจ้าท่านบอก รอยเท้าช้างไข่มั๊ย ? รอยเท้าสัตว์ทั้งป่าจะมีมากเท่าไรเหยียบลงในรอยเท้าช้างก็ไม่ใหญ่เกินไปกว่านั้น

ถาม : อย่างนี้ก็หมายความว่า ในเรื่องของบารมีก็วิริยะในบารมีต่างๆ กำลัง ๕ ตัวนี้ก็มีส่วนที่จะเสริมกำลัง ?

ตอบ : ก็เป็นอันนั้น จริง ๆ แล้วที่พระพุทธเจ้าท่านเทศน์สวดบท ไคยทหนึ่ง สุตรโตสูตรหนึ่ง บรรพโตบรรพหนึ่งถ้าตั้งใจทำตามมันได้ทั้งนั้น เข้าถึงมรรคผลทั้งนั้น แต่เพียงแต่ว่าที่ท่านต้องเทศน์เอาไว้เยอะต่อเยอะด้วยกันก็เพราะว่าจิตนิสัยของแต่ละคนไม่เสมอกัน คนหนึ่งพูดอย่างหนึ่งถึงจะเข้าใจ อีกคนหนึ่งต้องพูดอีกอย่างหนึ่งถึงจะเข้าใจ อย่างนี้เป็นต้น ท่านก็เลยต้องว่าเอาไว้ถึง ๘๔,๐๐๐ แบบด้วยกัน แต่ว่า ๘๔,๐๐๐ แบบพระพุทธเจ้าท่านว่าไว้ก็ไม่ค้ำกันเลย มัน

สอดคล้องกันไปหมด

ถาม :

ตอบ : ทุกอย่างมันทำได้ ทางโลกกับทางธรรมมันไปด้วยกันได้ คนที่มีธรรมะอยู่เป็นปกติอยู่แล้วนี่ถ้าหากไปปฏิบัติอยู่ในทางโลกคนเขาจะสบายใจกว่าด้วยซ้ำไป เพราะว่าของเราจะประเภทตรงไปตรงมา เพียงแต่ว่าเราเองจะรักษากำลังใจของเราให้ทรงตัวได้มีัยตอนทีไปเจอประเภทแรงกดดันกระทบกระแทกจากคนกิเลสมากๆ เราไม่คิดจะทำอย่างนั้นแต่เขาคิดแทนเรา แล้วถึงเวลาในเมื่อเขาคิดว่าเราจะทำ เขาก็จัดการบริดเราบ้างอะไรบ้าง จะเกิดปัญหาขึ้นมาอีก สำคัญอยู่ตรงที่ว่าเราสามารถรักษากำลังใจได้มีัย ถ้ารักษาได้ลุล่วงไปเถอะ ไม่มีใครว่าหรอก

ถาม : เนกขัมมะนี่เป็นกำลังใหญ่มีัยครับ ?

ตอบ : สำคัญมากเลย เพราะว่าถ้าหากว่าตราบใดทีจิตใจของเรายังผูกพันกับกามฉันทะนี่โอกาสจะหลุดพ้นมันยาก มันเป็นวังวนใหญ่ทีจะดึงดูดเราให้หลุดพ้นได้ยากทีสุด พระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้ชัดเลยว่ เรื่องของการเสพกามอย่างหนึ่ง เรื่องของการอยู่ในอำนาจอย่างหนึ่ง เรื่องของการนอนอย่างหนึ่ง เรื่องของการกินอย่างหนึ่ง ทำอย่างไรคนทีไม่เบื่อ เดียวมันทีหวนกลับไปอีกอยากอีก มีอีกเป็นอีก หลักการของต่าง ๆ ของมันฟังดูดีอยู่นะ เคยได้ยินมีัย ๕ ม. ของมันนะมี มังสะกินเนื้อ มีทนะกินเหล้า มีนตฺรามีการท่งมณฑ์ มุทฺรามีการร้ายรำ เมถุนมีการเสพกาม เขาบอกว่าถ้าหากว่ทำจนถึงทีสุดมันจะเบือไปเอง เป็นไปไม่ได้ ถ้าหากไม่ใช้บุคคลทีเห็นภยในวิภูฏะสงสารจริง ๆ จะไม่มีวันทีจะปลีกตัวออกจากกาม มีแต่จะขลุอกอยู่กับมัน

ถาม : ยกเว้นว่ต้องมีของเก่ำช่วยจริง ๆ ถึงจะออกมาได้ ?

ตอบ : ไม่งั้นรอดยาก ตำราชองตันตฺระเขวปัญญูตีขึ้นมเลย แต่ว่จะทำอย่างไรทีบรรลุไม่ได้ แต่ว่าคณมันชอบ ในเมื่อเป็นสิ่งที่คนชอบมันทีเอา ถึงเวลาก็สมัครเป็นลูกศิษย์กันเป็นแถว

ถาม : กิเลสมันทีจะมากขึ้นเรื่อย ๆ ?

ตอบ : ทีคนกินเหล้าจะหลุดพ้นได้้อย่างไร สติสัมปชัญญะมันไม่มีโอกาสของมันมี้อย่างเดียว ตัวมันตราการท่งบ่นภาวนา ทีนี้พ้อมันเล็กท่งบ่นภาวนาไปขลุอกอยู่กับ ๔ ตัวมันทีเจิงแล้ว ทียังตีมันมีความดีขึ้นมาเป็นพัก ๆ

ถาม : แล้ว้อย่างท่งบ่นภาวนานี้ ยิงท่งมันทียิงคล่องมันทีดีขึ้นมาเรื่อย ๆ ?

ตอบ : ตัวสมาธิมันมีนะ เมื่อสมาธิทรงตัวขึ้น ปัญญามันทีมี ฎไม่หน้าจะต้องมาเหนือ้อยอย่างนี้เลย มันหน้าจะมีวิธีทีง่ายกว่านี้

ถาม : จริง ๆ กามทีมีประโยชน์เหมือนกันมีัยครับ ?

ตอบ : มีอยู่ ทุกอย่างถ้ามันพอดีมีประโยชน์ แต่คนเรามันไม่ค้อยพอดีหรอก มันไม่ขาดทีเกิน

ถาม : อย่งบางครังเรต้องอาศัยเสียงเพลงเพือคลายเครียดบ้างอะไรบ้าง ?

ตอบ : ใช่ แต่ครรวนัมันทีต้องระวังสุดขีด ผลอไม่ได้อผลอเมื่อไหร่ทีจะไหลตามเพลง อาตมาโดนถีบลงน้ำท้ง ๆ ทีเป็นพระทีเพราะไหลตามเพลง เข้าไปทีเมืองลับแล เข้าไปใหม่ ๆ ทีไม่มันใจว่จะมีอันตรายหรือเปลว ใจมันทรงตัวเป๊ะเลย อยู่นั้นตลอด ๕ วันไม่มีคลายเลยแม้แต่

นิดเดียว ที่นี่ตอนเดินทางกลับพอผ่านป่าใหญ่มาถึงจุดๆ หนึ่งจำได้ว่า หลังจากตรงนี้ไปไม่นานจะมีหมู่บ้าน ใจมันก็คลาย สบายใจแล้วอีกนิด หนึ่งก็จะถึงบ้านคนยังไรรอดแน่ มันแทนที่จะภาวนามันก็ดูฟ้าดูดินเห็นบรรยากาศใจก็ไหลเป็นเพลงตามที่เคยได้ยินมา ไม่รู้ว่าใครเมตตาทิพย์ โครมเดียวหัวทิ่มลงห้วยไปเลย หน้าหนาวด้วยเปียกหัวถึงดินเลย สั่น แห้งๆ สมน้ำหน้า

ถาม : อย่างนี้ก็เลยไม่แน่ใจว่าดีมั๊ย ถ้าผลอไหลไปตามเพลงนี้ช่วย ได้มั๊ย ?

ตอบ : ก็มีการผ่อนสั้นผ่อนยาวไง ลักษณะของพระมีการเปลี่ยน อิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน เอาทำเดียนานๆ ไม่ไหวร่างกายมันแย่ ถึง เวลา ก็ไปเดินดูฟ้าดูดินบ้าง แทนที่เราจะไปประเภทนั่งภาวนาอย่างเดียว อาจจะปรัดหน้าต้นไม้บ้าง อาจจะไปกวาดลานวัดบ้าง จับอิริยาบถต่อไป พอถึงเวลามันคลายขึ้นมาบ้าง หายเครียดก็ไปนั่งภาวนาของเราต่อ เดิน จงกรมของเราต่อ

ถาม : ให้เราเข้ามานได้ทุกสภาวะ แล้วเวลาเดินแล้วมันค้างเราจะ ทำอย่างไรคะ ?

ตอบ : ก็ถ้าหากว่ามันค้างก็ลดลงมาเหลือแค่ ๒ หรือ ๑ มันก็เดิน ต่อได้แล้ว

ถาม : คลายออกใช้มั๊ยคะ ?

ตอบ : ถอยมันลงมาหน่อยแล้วก็เดินต่อไป เสร็จแล้วก็ตั้งทำเยื่อกับ มันหน่อย ดูซิจะไปได้มั๊ย ? เหมือนกับเข้าเกียร์รถไว้แล้วลองพยายามเข็น ดู ปกติรถเข้าเกียร์อยู่ ถ้าเครื่องมันติดมันไปได้ใช้มั๊ย ? ที่นี้เราจะเข็นให้

มันไปเครื่องมันติดนะซิ

ถาม : ที่นี้เข็นไปแล้วก็จอดใช้มั๊ยคะ ?

ตอบ : ก็เข็นไปนี่เครื่องมันติดเลย จริงๆ แล้วไม่ต้องมาต่อก็ได้ มันเป็นเองแล้ว ต่อไปมันจะรู้วิธีแล้วว่าแค่ไหนพอดี มีอยู่ช่วงที่ฝึกใหม่ๆ ยังทำอยู่ เดินจงกรมทั้งวัน ภาวนาทั้งวัน นับลูกประคำทั้งวันหรือประเภทนั้นๆ นอนๆ ทั้งวัน ประเภทใครเห็นต้องว่าบ้าแน่ๆ นั่งลงไปแล้วก็ นอนๆ อยู่แค่นี้ แต่ความจริงแล้วเราก็คงสมาธิตามลำดับของมัน พอเรา นอนก็เต็มทีของมันเลย เวลาคลายก็เต็มทีของมัน โอ๊ะ..สนุกมากเลยช่วง นั้น แต่คนเห็นว่าเรบ้าทุกคน นั่งๆ นอนๆ

ถาม : เหมือนคุณพ่อเลยคะ นั่งๆ นอนๆ เหมือนคนบ้า จะพา ไปโรงพยาบาล คุณพ่อบอกไม่ต้องไม่เป็นไร ไม่ต้องพาไปก็ไม่มีใครเชื่อ?

ตอบ : ไม่มีใครเชื่อหรอก เพราะคนบ้าบอกตัวเองไม่บ้าสักราย

ถาม : คนเราเกิดมาจะมีกรรมใช้มั๊ยครับ คือคนแหวดล้อมที่จะทำกับ เราจะเกิดกับเราในลักษณะนี้ ไม่รู้ว่าเกิดจากอะไร ?

ตอบ : เกิดจากเราทำเอาไว้เอง ทุกอย่างที่เราทำ ...เล็กเกิด.. เป็นวิธีแก้ที่ง่ายที่สุด ถ้าเล็กเกิดก็ไม่มีปัญหาอะไร ทุกสิ่งที่เราทำไว้ไม่ ว่าดีหรือชั่ว ถึงเวลาผลจะเกิดกับเรามันจะส่งผลกระทบมารอบด้านเลย

ถาม : จะมีทางบรรเทามั๊ยในกรณีไม่ดี ?

ตอบ : ถ้ามันดีจะบรรเทาทำไม ในกรณีไม่ดีก็โดยการสร้างบุญ ใหญ่ขึ้นมาแทน ในเมื่อเราสร้างบุญใหญ่ขึ้นมาแทนกำลังบุญมันสูง มันก็จะห่างกรรมไปชั่วระยะหนึ่ง ถึงเวลากำลังบุญมันต่ำลงกรรม มันก็ตามทันอีก ก็ต้องทำใหม่ที่เขาเรียกว่าสะเดาะเคราะห์ จริงๆคือ

หลอกให้เราทำบุญใหญ่ บุญทั้งหมดก็อยู่ที่ทาน ศีล ภาวนานั้นแหละ บุญกิริยาวัตถุคือ สิ่งที่เราทำมี ๑๐ อย่างด้วยกันสำคัญที่สุดตรง ๓ ข้อแรกคือ ทาน ศีล ภาวนา เพราะเป็นบุญใหญ่ โดยเฉพาะทานนี่เขาจะเน้นในวิหารทาน ธรรมทาน

ถาม : แล้วต้องแผ่เมตตาด้วยใช่ไหมครับ ?

ตอบ : ทำด้วยก็ดี

ถาม : ถ้าใช้ปัญญาทางโลกในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาไปเรื่อยๆ นี่ก็ไม่รู้จบ ?

ตอบ : ก็ไม่รู้จบ วิชาโลกเรียนเท่าไรไม่รู้จบ

ถาม : คือกรรมมันก็จะสนองอยู่อย่างนั้น แก้ไปก็ไม่จบ ?

ตอบ : ตราบใดที่เรายังมีการกระทำอยู่ ตราบนั้นมันก็จะให้ผลไปเรื่อยๆ เหมือนกับว่าที่เราไปนั่งหมუნกงล้อ ถ้ายังหมუნอยู่กงล้อมันก็วนไปเรื่อยๆ เลิกเมื่อไรมันก็หยุด

ถาม : ขอยกเหตุการณ์จริงๆ นะครับ สมมติถ้าเราพูดในแนวที่ว่า ใช้ความรู้มาก ซึ่งคนบางคนอาจจะไม่ชอบ แล้วถ้าเรารู้ว่าจุดนี้คือจุดปัญหา แล้วเราแก้ได้อย่างนี้จะตัดปัญหาได้มั๊ยครับ นี่เราใช้ปัญญาทางโลก?

ตอบ : ไม่ได้แล้วสมมติว่ามีคนฟังอยู่ ๑๐ คน แล้วคนโน้นไม่ชอบพูดอีก ๙ คนตะคุ่มเพราะมันจะฟัง มันมีแต่ปัญหาไปเรื่อยๆ ไม่รู้จบ

ถาม : ในเมื่อถูกหรือผิดก็เป็นสิ่งสมมตินี้แล้วเราจะยึดหลักอะไร ?

ตอบ : ก็ยึดตามที่พระพุทธเจ้าท่านสอน สิ่งที่ท่านว่ามาเป็นสิ่งที่ตรงและง่ายที่สุด สั้นที่สุดในการตัดกระแสกรรมให้มันน้อยลง

ถาม : ในการที่ต้องอยู่ในทางโลกล่ะครับ ?

ตอบ : ก็ศีลเป็นแค่เรื่องวัด เราเอากรอบแค่นี้ไป อย่าให้มันล้นกรอบ

ถาม : เวลาเราต้องตัดสินใจทำในหน้าที่การงาน ?

ตอบ : ก็ต้องไม่ประกอบด้วยอคติ ๔ ต้องตรงไปตรงมาจริงๆ อคติ ๔ ก็ลำเอียงเพราะรัก ลำเอียงเพราะโกรธ ลำเอียงเพราะกลัว ลำเอียงเพราะหลง มันจะอดไม่ได้หรอก อาตมานี้ลำเอียงไม่มีหรือกสมัย เป็นฆราวาสฝึกสมาธิ หลวงพ่อท่านสอนไว้เยอะ พอถึงเวลาวันเกิดคนมันเยอะ เฝ้าประตูกันเอาไว้ โอ๊ย..สารพัดเลย คนโน้นก็เส้นใหญ่ คนนี้ก็เส้นโต พอมาถึงก็ประกาศตนฉันเป็นคนนั้น ฉันเป็นคนนี้ต้องเข้าหาหลวงพ่อก็ได้ บอกหันไปดูข้างหลังโน่นแน่ะ แม่ผมเองผมยังไม่ให้เข้าเลย ยังไม่ถึงคิวขนาดแม่ตัวเองยังไม่ให้เข้าคนอื่นไม่ต้องอ้างเลย ฝึกเอาไว้ดีเรื่องอคติไม่ค่อยมี

ถาม : ฝึกยังไงล่ะครับ ?

ตอบ : จริงๆ มันก็คือ ตัวสติ สมาธิมันต้องทัน ถ้าหากไม่ทันปั๊บ มันก็อดไม่ได้ ระหว่างสมมติว่าผู้หญิง ๒ คนนั่งอยู่ตรงหน้าเราอย่างนี้คนหนึ่งสวยคนหนึ่งไม่สวย นี่แจ้งแล้วอย่างนี้ใจเราจะเริ่มลำเอียงแล้ว ตัวนี้เขาเรียกฉันทาคติ ลำเอียงเพราะรักก็จะไปลำเอียงว่าคิดว่าคนนี้ต้องดี แน่กว่าจะรู้ว่าแม่เจ้าประคุณไม่ตีก็หลงเมตตาสงเคราะห์ไปชะบานแล้ว

ถาม : ต้องประกอบไปด้วยสติเธอครับ ?

ตอบ : สติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน มีสติอย่างเดียวปัญญาไม่พอก็ไม่กล้าทำอะไร จ้อง ๆ อยู่นั่นแหละ กลัวผิดกลัวพลาด มีปัญญามากไป สติไม่พอก็โง่งมงาย เดียวก็หกล้มหัวแตก ๒ อย่างมันต้องไปพร้อมกันมันถึงจะเกิดประโยชน์

ถาม : ถ้าชาติทั้ง ๒ อย่างล่ะครับ ?

ตอบ : ชาติทั้ง ๒ อย่างก็เกิดอีกนาน

ถาม : พระแต่ละองค์นี้เลือกวัดอย่างไรครับว่าจะอยู่วัดไหน ?

ตอบ : อันนั้นไม่ต้องเลือกหรอก ถ้าหากว่าเราเป็นฆราวาส แล้วเราชอบวัดไหนก็บวชวัดนั้นก็อยู่วัดนั้นแหละ ยกเว้นถ้าถึงเวลาไม่ชอบก็มีเหมือนกัน ทำเรื่องโยกย้ายได้อยู่เหมือนกัน แต่มันลำบากหน่อย ถ้าหากว่าตามหนังสือสุทธิพระที่คณามีสิทธิย้ายได้ถึง ๑๐ ครั้ง ครั้งที่ ๑๑ มันย้ายไม่ได้แล้ว ช่องที่จะให้กรอกมันหมด คนเราก็มันย้ายได้ถึง ๑๐ ครั้งนี้มันคบยากแล้วนะ

ถาม : เคล็ดลับในการซ่อนความจำที่ไม่รู้ลืม ?

ตอบ : โอ้โฮ..จริงๆ แล้วมันต้องลืมนะ ถ้าหากว่าไม่รู้ลืมที่กำลังสมองมันไม่พอที่จะเก็บเอาไว้ถ้าหากว่าสมาธิของเราดีที่ความจำจะแม่นยำ ถึงเวลามันจะจัดหมวดหมู่เก็บของมันเองแต่ละไฟล์ของมันจะเก็บซุกเงิบไม่รู้อยู่ตรงไหน พอถึงเวลาปุ๊บ มันจะโผล่ขึ้นมาเอง บางคนเขาจะแปลกใจว่าคนมาที่นี้ไม่รู้จักเท่าไร ต่อเท่าไร แต่ทำไมเราจำเขาได้ทุกคน ถึงเวลาทำบุญไม่ต้องไปถามชื่อถามเสียงใหม่ จดได้ถูกต้องจริงๆ แล้วเราจำคนเดียวคือ คนที่มาใหม่ที่เหลือมันจำได้แล้วนี่ เพราะฉะนั้นพอจำคนเดียวมันจำง่าย แต่พอบอกคนอื่นเขาหาว่าบ้า จำคนเดียวจริงมีเยอะ ? จำคนเดียว คนมาใหม่

ถาม : จำคนมาใหม่แต่คนเก่าก็ยังต้องอยู่นี่คะ ?

ตอบ : ก็มันจำแล้วไง

ถาม : เคล็ดลับตรงจำคนที่อยู่นี่คะ ?

ตอบ : ถ้าหากว่าสมาธิดี พระพุทธเจ้าท่านกล่าวเอาไว้ว่า บุคคลที่มีสติตั้งมั่น บุคคลที่มีใจตั้งมั่นท่านใช้คำว่าระลึกถึงเรื่องที่ทำมานานแล้วได้ ระลึกถึงเรื่องที่พูดมานานแล้วได้ ถ้าหากว่ากำลังใจตั้งมั่นแล้วตัวความจำมันก็จะดีตามไปด้วย หรือถ้าหากว่าอยากจะทำจริง ๆ ก็ชาตินี้ถวายพระไตรปิฎกสักตู้หนึ่ง พอถึงเวลาเกิดใหม่ชาติใหม่ ที่นี้เรียนดอกเตอร์ ๓ ไบก็ยังไม่หายมันเลย อย่างอื่นมันง่ายไปหมด

ถาม : หาแนวร่วมได้มั๊ยคะ ?

ตอบ : ได้จ้าได้ ถึงเวลาถ้ากำลังเราไม่พอ คนอื่นให้เขามีส่วนด้วย ถ้าไปฉลาดพร้อมๆ กัน แล้วจะไปหลอกเขาอย่างไรล่ะ มันต้องฉลาดคนเดียวชิว

ถาม : ต้องถวายฉบบัไหนครับ ฉบบัประชาชน ?

ตอบ : เลือกเอาจริงๆ แล้วหนังสือทุกประเภทถือเป็นธรรมทานหมด เพียงแต่ว่า ประโยชน์มันมากน้อยต่างกันทำให้ทานสงฆ์มันมากน้อยต่างกันไปด้วย ถ้าจะเอาให้ชัดๆ เลยก็พระไตรปิฎกนั่นแหละ เพราะเป็นการปฏิบัติเพื่อการหลุดพ้นจริงๆ

ถาม : ต้องเป็นภาษาบาลีมั๊ยครับ ?

ตอบ : บาลีมันทำให้ต้องลำบาก ต้องแปลอีก ภาษาไทยก็ได้ ฉบบัของ ส. ธรรมภักดี สยามรัฐอะไรก็ได้

ถาม : คน ๒ คนที่มีกรรมกันแล้วทะเลาะกันโกรธกัน สมมติว่าอีกคนยอมปรับตัวแต่แล้วยังมีกรรมกันอยู่ที่นี่จะเกิดอะไรขึ้นครับหรือว่าจะมีเรื่องใหม่อีก ?

ตอบ : ถึงเวลาผลมันก็จะสนองไปอีก ถ้าหากว่าพูดถึงในปัจจุบัน

ถ้าฝ่ายหนึ่งยอมปรับตัวอีกฝ่ายหนึ่งยอมรับได้มันก็ดีกันได้ แต่ว่าสิ่งที่ทำไปแล้วมันก็ส่งผล มันไม่ได้ส่งผลในปัจจุบัน แต่มันส่งผลในอนาคต สิ่งที่เราทำในปัจจุบันจะเป็นผลในอนาคต ถ้าไม่ได้เอ่ยขอโหสิกรรมต่อกัน ผลอันนั้นก็จะเป็นไปในอนาคตอีก

ถาม : เกิดเป็นคนอื่นหรือเป็นคนเดิม ?

ตอบ : อาจจะเป็นคนเดิมหรือคนอื่นอาจจะสร้างผลอันนี้ให้กับเรา ในลักษณะเดียวกันในแบบเดียวกันต้องรับแน่ๆ จริงๆ ถ้าขอโหสิกรรมได้ตรงที่สุดจะใช้วิธีไหนก็ได้ว่าสิ่งทั้งหมดที่เราได้ล่วงเกินเธอมาทั้งหมด ตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบันขอให้เป็นอโหสิกรรมได้มั้ย ? ถ้าเขาโอเครับได้ก็จบเลย เพราะฉะนั้นไปหาทางลอกให้เขาพูดให้ได้ก็แล้วกัน จะเต็มใจหรือไม่เต็มใจถ้าคุณหลุดปากออกมาก็แจ้งแล้ว ไม่เต็มใจจะให้แต่เปลวไปเซ็นแล้วผลตามกฎหมายมันมีแล้วนี่

ถาม : คิดว่าเราไม่รู้จักกับเขาเลย ไม่อยากผูกกรรมกับเขา ?

ตอบ : ถ้าหากว่าเราไม่ต้องการผูกกรรม กำลังใจเราคลายฝ่ายเดียวก็โดนเขาตีฝ่ายเดียว เราเองจะทนไปได้ก็ชาติก็ไม่รู้ให้เขาโหสิกรรมนี่มันเป็นการแก้ไขโดยตรง หรือไม่อีกทีหนึ่งก็เป็นพระอรหันต์เสีย ถ้าเป็นพระอรหันต์ที่ท่านบริสุทธิ์เสียจนกระทั่งกรรมต่างๆ มันจะตามไม่ทัน มันจะเป็นการอโหสิกรรมโดยอัตโนมัติ แต่ว่าตราบใดที่ท่านยังมีร่างกายอยู่กระแสรกรรมมันก็เศษกรรมมันจะทวงได้ แต่ว่ากรรมใหญ่ๆ ทำไว้จะจบลงหมดเกลี้ยง

ถาม : แล้วอย่างที่คุณเสียชีวิตไปแล้วเราไปขอโหสิกรรมนี้ เป็นการขอโหสิกรรมของเรา ?

ตอบ : อันนี้เราฝ่ายเดียวแน่ๆ ยกเว้นว่าเขาจะโผล่หน้าออกมาบอกเออยกโทษให้ แล้วเราก็ออก (พูดถึงการใช้มนมยิทธิ) ความจริงก็น่าภูมิใจนะต่อหน้าครูเก่งเป็นบ้าเลย ลับหลังครูไปไม่เป็น มันก็สไตล์เดียวกันนั่นละ เคล็ดลับมันมีอยู่แค่นั้น แล้วอีกอย่างหนึ่งก็คือว่าสภาพของจิตเราไม่มีอะไรขวางได้ อย่างเช่นเรานึกถึงบ้านตอนนี้ ถ้าคนที่ได้อิถุนญาหรือทิพจักขุญาณจะเห็นตัวเราไปยืนอยู่ที่บ้านเลย แค่นึกก็ถึงแล้ว ไม่ต้องเปิดประตู ไม่ต้องลงบันได ไม่ต้องขับรถ ไม่ต้องขึ้นรถเมล์ ไม่ต้องนั่งรถแท็กซี่ แสงว่าเดินทางด้วยความเร็ว ๑๘๖,๐๐๐ ไมล์ต่อนาที่แต่ว่าจิตมันเร็วกว่านั้น เรานึกถึงดวงอาทิตย์ นึกถึงแค่นั้นมันถึงแล้ว แสงมันใช้เวลา ๘ นาทีกว่าๆ เพราะฉะนั้นมันไม่มีอะไรจะมาขวางความเร็วของจิตได้ แค่นึกก็ถึงแล้ว เมื่อครูฝึกเขาบอกว่าให้ยกจิตขึ้นสู่จุฬามณีเจดีย์สถานให้นึกเดี่ยวนี้เลยให้เราหยุดอยู่ตรงหน้าจุฬามณี ถ้าเขาถามว่าจุฬามณีมีสภาพอย่างไร ความรู้สึกแรกบอกว่ายังไงให้บอกตามนั้นเลย ไม่จำเป็นจะต้องเหมือนคนอื่นเขา โดยเฉพาะถ้าฝึกด้วยกันนี่ ถึงเวลาคนหนึ่งเขาตอบอย่างนี้ แล้ว เอ๊ะ..เรารู้สึกไม่เหมือนเขาแล้วไปตอบอีกอย่างหนึ่งแจ้งเลย คนที่มันจะรู้สึกเหมือนกันตอบเหมือนกันมันต้องลงที่เดียวกัน สมมติว่าเรามาจากกรุงเทพมาลงบางแค อีกคนไปลาดพร้าว อีกคนไปพระโขนง โนน มาจากกรุงเทพเหมือนกันใช้มั้ยละ ? แล้วมันจะเห็นเหมือนกันมั้ยละ? โลกของเราทั้งโลกหย่อนลงไปสวรรค์ชั้นหนึ่งมันเท่ากับส้มใบเล็กๆ ในเชิงเท่านั้นเอง สวรรค์มันใหญ่กว่านั้นเยอะเพราะฉะนั้นถ้าหากว่าตอบไปคนละทิศคนละทางคนละเรื่องคนละโลกกับเขาก็ไม่ต้องสงสัย เพราะว่ามันคือที่ๆ เราไป ขณะที่เขาตอบคือที่ๆ เขาไป เราต้องมั่นใจในตัวของเรา

เราเองเอาความรู้สึกแรกเป็นหลัก แรก ๆ มันจะมองไม่เห็นเพราะว่าส่วนใหญ่แล้วสมาธิมันไม่ดี การตัดกิเลสมันก็ไม่คล่องตัว ก็เหมือนกับคำของในที่มีด เขาส่งของให้เราชิ้นหนึ่ง เราก็ต้องหลับตา ไม่หลับตาก็มองไม่เห็น คำไปคลำมาซักพักหนึ่งก็ตอบได้ สมมติว่าสมุดเล่มนี้พอถึงเวลาก็บอกได้ว่าสมุด ถ้าคลำบ่อยๆ จับบ่อยๆ ก็บอกได้เลยว่าสมุด ความคล่องตัวมันจะมีมากขึ้นเรื่อยๆ คราวนี้ก็จะสู้นั่นตอนที่ลำบาก เพราะว่าถึงเวลานั้นกำลังใจของเราจะมันคง **เมื่อกำลังใจของเรามันคง สมาธิเริ่มทรงตัวภาพจะปรากฏ** มันลำบากตรงไหน มันลำบากตรงความเคยชินของเรา เราเห็นภาพด้วยตาจนเคย พอถึงเวลาภาพปรากฏบ๊ึบ **อยากจะให้ชัดมากกว่านั้นโดยที่ไม่ได้นึกถึงข้อจำกัด** ข้อจำกัดก็คือว่ามีพระพุทธรูปเจ้านั้นที่มองเห็นอะไรชัดโดยตลอดไม่มีอะไรปิดบังเหมือนอย่างกับยามเที่ยง พระปัจเจกพุทธเจ้าเห็นได้อย่างกับคืนวันเพ็ญ มันก็ยังมีที่หลบมุมได้บ้างอะไรได้บ้างใช่ไหม ? พระอัครสาวกนี่เหมือนกับคบไฟดวงใหญ่ ถึงสว่างอย่างไรรอบข้างมันก็มีดเยอะ พระอริยเจ้าทั่วๆ ไปเหมือนแสงเทียนดวงน้อย ของเรานี้ถ้าได้มีโนมยทธิจริงๆ ยังไม่ได้เป็นพระอริยเจ้าคือทรงฌานโลกีย์มันเหมือนกับพระอาทิตย์โพล้เพล้ยามค่ำที่นี้โพล้เพล้ยามค่ำบางที่มันเหมือนค่ำสนิทจริงๆ **เราไม่นึกถึงข้อจำกัดตรงนี้ ก็จะใช้สายตาเพ่งเพื่อให้มันชัดเราต้องไปถึงสถานที่นั้น** เราถึงเห็นภาพได้ การใช้สายตามันต้องนึกถึงตา นึกถึงตาคือนึกถึงตัว เท่ากับเราดึงจิตย้อนกลับ ภาพมันจะหายไป ที่นี้เราก็มานั่งกลุ่มซี ทำไมถึงหายไปนะ ยิ่งฟุ้งซ่านก็ยิ่งหาภาพไม่เจอ พอใจสงบภาพมาปรากฏอีกเพ่งอีก **ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่หนักปฏิบัติติดกัน**

มาก อาตมาเองก็ติดอยู่เป็นปีๆ จนกว่าเราจะทำใจได้ว่าก่อนหน้านี้ความรู้สึกของเราก็กดต้องแน่นยึดติดอยู่แล้ว ภาพนี้จะปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ช่างเถอะ เราพอใจแค่นี้ละ เห็นก็เอาไม่เห็นก็เอา ถ้าอย่างนั้นภาพจะปรากฏแล้วทรงตัวได้นาน คราวนี้นึกออกมั๊ยว่าของเราผิดพลาดตรงไหนมันถึงไม่ได้ชะที อย่ายบอกนะว่าทุกขั้นตอน จำไว้นะว่าอย่าอยาก

ถาม : เราตั้งใจมากเกินไป ?

ตอบ : ตัวตั้งใจมากเกินไปมันเป็นตัวอุทธัจจะ มันฟุ้งซ่าน ตัวทรงฌานนี้ลำบาก ถ้าหากว่าเราไม่สามารถทรงฌานได้คล่องตัวชนิดเข้าฌานไหนก็ได้เมื่อนั้นนะ มันก็จะเป็นตัวถ่วงทิพจักขุญาณ เพราะทิพจักขุญาณจะเกิดเมื่อ

๑. อยู่ในอุปปจารสมาธิ อีกอันก็คือฌาน ๔ เต็มกำลัง คราวนี้อยากเปรียบเทียบว่ามันเหมือนกับห้อง ๒ ห้องชั้นล่างกับชั้นบน ทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนกันหมดแล้วมีบันไดอยู่ระหว่างกลางจากชั้นล่างไปชั้นบน ถ้าเราอยู่อุปปจารสมาธิ คือ อยู่ชั้นล่าง ถ้าฌาน ๔ อยู่ชั้นบนเห็นได้เหมือนกันทุกอย่างเหมือนกันหมด ถ้าหากเราอยู่ระหว่างฌาน ๑ ๒ ๓ เจ็ง ถึงอยู่ฌาน ๔ ถ้าเป็นฌาน ๔ หยาบก็ยังไม่ถึงจุดของมันเพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเรามีพื้นฐานการภาวนามาก่อนแล้วลดกำลังใจมาอุปปจารสมาธิไม่เป็นหรือส่งกำลังใจขึ้นฌาน ๔ ละเอียดไม่เป็น ทำทิพจักขุญาณไม่ได้ พระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้ว่าบุคคลผู้เห็นภัยในวัฏฏะสงสารตั้งใจปฏิบัติภาวนาทรงสมาธิได้ สร้างฌานสมาบัติให้เกิด บุคคลเป็นแสนคนจะทรงฌานได้สักคนก็แสนยาก บุคคลผู้ทรงฌานเป็นแสนคนจะทรงฌาน ๔ ได้สักคนก็แสน

ยาก บุคคลผู้ทรงฌาน ๔ เป็นแสนคนจะได้ทิพจักขุญาณสักคนก็แสนยาก ล่องไปก็แสนแล้วละ เพราะฉะนั้นเรื่องที่เราทำไม่ได้บางทีมันเป็นที่ว่า ครูฝึกใช้คำพูดไม่ถูกต้องก็มี ขณะเดียวกัน บางทีเราเองก็วางกำลังใจสูงเกินไป ลดกำลังใจต่ำเกินไปไม่ตรงช่องของมันก็มี ถ้ามันตรงของมันที่เดียวมันจะจำได้ลำบากครั้งแรกครั้งเดียว อาตมาเองตอนฝึกใหม่ ๆ ครูฝึกเขาถามเห็นอะไรมั๊ย ? ไม่เห็นครับ สว่างมั๊ย ? มีดครับไม่รู้เรื่องอะไรเลย เพราะครูฝึกเขาใช้คำพูดผิด ไปได้อีกที่ตอนที่ครูฝึกเขาหมดอารมณ์ไปนอนตีฟูกที่ไหนไม่รู้ เราก็คือภาวนาของเราต่อ ปราบกฎว่า ครูฝึกข้างหลังเขาถามลูกศิษย์ของเขาว่า สามารถนึกถึงพระพุทธรูปได้มั๊ย องค์ใดองค์หนึ่งที่เรารักเราชอบมากที่สุด โอ๊ย..หวานหมูเลย ก็จับภาพพระเป็นกสิณได้ ๓ ปีเต็ม ๆ อธิบายได้ทุกเส้นขนก็ว่าได้ ก็อธิบายไป ครูฝึกข้างหลังเขาก็ดี เขาเห็นว่าเราบอกได้ก็ดึงเราเข้าร่วมวงไปก็ว่าไปเรื่อย แค้ใช้คำพูดผิดนิดเดียวเราก็ไม่สามารถจะทำได้ ส่วนอีกทีหนึ่งพายุโยมแม่ไปฝึก เรื่องของคนครอบครัวเดียวกันนี้โดยเฉพาะผู้อาวุโสกว่านี้ มันจะเป็นแวนเป็นกรรมอยู่อย่างหนึ่งว่าเราสอนเขายาก เครดิตไม่พอ เป็นแม่ก็เป็นแม่เราใช้มั๊ย ? เลี้ยงเรามากับมือ เราจะเอาอะไรไปสอนท่าน ก็ต้องไปให้คนอื่นเขาสอน ก็ไปให้ครูสอนพอยเข้าไปในห้องสักครึ่งชั่วโมง ครูก็เดินหัวเราะออกมา บอกท่านเล็กสอนแม่อย่างไร ถามว่าเกิดมาทุกขมั๊ย แม่บอกว่าไม่ทุกข บอกว่าครูถามผิด กลับไปถามแม่ใหม่ว่า เกิดมาลำบากมั๊ย รับรอง ๓ ชั่วโมงแก่อธิบายไม่หมดหรือว่าลำบากอย่างไร นั่นนะครูฝึกใช้คำพูดผิดนิดเดียว ทำให้เกิดผลเสียกับลูกศิษย์ขนาดนั้น เพราะฉะนั้นมันก็หลายอย่างรวมกัน อาจจะเป็นได้เพราะครูฝึกไม่

ชำนาญพอและเราเองก็ทำกำลังใจไม่ตรงร่อง ใช้ความพยายามต่อไป อาตมาเองตอนที่พยายามทรงฌาน ปล้ำปฐมฌานอย่างเดียวใช้เวลา ๓ ปีเต็ม ๆ คิดว่ามีไอ้บ้ำที่ไหนมันอัดขนาดนี้หรือมันทำไม่ได้ผล ของเรา ๓ เดือนมันก็ทั้งกันหมดแล้วเชื่อเถอะ ภาวนาไปก็ไปไล่ขั้นตอน ตอนนี่วิดกนะ เราก็นึกอยู่นะว่าจะภาวนา ตอนนี่วิจารณ์นะ ลมหายใจยาว-สั้น เข้าออกแรง-เบา คำภาวนาอย่างไรรู้ที่อยู่ ตอนนีปีติขณะมันซักจะลุกซ่างแล้ว มันก็หายจ้อยไปหมด เราตามจ้ออาการมันมากจนเกินไป เรื่องของกรรมฐานมันเหมือนกับคนขี่อ้าย ไปจี้จอตจอกับมันมากเกินไป มันเป็นตัวอารมณ์อุทัจจะ คือฟุ้งซ่าน เพราะฉะนั้นมันจะทรงเป็นฌานไม่ได้ เดือนก็แล้วปีก็แล้วไล่ไปเรื่อย ๆ มันก็ไม่ก้าวหน้าสักที มันก็ติดแข็งก้อยอย่างนั้น จนกระทั่งวันหนึ่งถึงวาระถึงเวลามันแล้วละ มันเปือเต็มที่แล้ว ข้าจะภาวนาแล้วละ วันนี้มันจะเป็นฌานหรือไม่เป็นฌานก็ช่างหัวมันเถอะ ปีกเดียวได้เลย คือกำลังใจมันปล่อยวางแล้ว ตรงจุดนี้ละ ถ้าเราอยากเกินไป มันจะไม่ได้ แล้วมาถามอีกที่ว่าไม่อยากแล้วมันจะไปปฏิบัติทำไม คือให้ตั้งกำลังใจเราไว้ว่า เราปฏิบัติครั้งนี้เราต้องการอะไร แล้วถึงเวลาภาวนาให้ลืมความตั้งใจนั้นเสียให้ใจจดจ่ออยู่กับการภาวนาอย่างเดียว พอครูฝึกบอกอย่างไรให้ทำอย่างนั้น พอเขาบอกว่าคลายอารมณ์ ออกมานะ ทำตัวสบาย ๆ เหมือนกับเรานั่งคุยกันหลับตาเบา ๆ สบาย ๆ เขาบอกอย่างไรทำอย่างนั้น เขาถามอย่างไรตอบไปตามความรู้สึกนั้นจะได้ง่าย ถ้าหากว่าเราเองกำลังเสียดาย กำลังภาวนาอารมณ์ทรงตัวเลย เขาถามไม่ตอบคือว่าไม่ลดกำลังใจลงมา เราเสียผลเอง อันนี้เราโทษครูฝึกไม่ได้

ถาม : แล้วจากพรหมตัดเขานิพพานเลยหรือครับ ?

ตอบ : จากพรหมตัดเขานิพพานไปเลย ส่วนใหญ่สุทธาวาสพรหม ๕ ชั้นของท่านนี่จะเป็นพระอนาคามีขึ้นไป จะเริ่มตั้งแต่อัคราปรินิพพายีขึ้นไปจนถึงอุทธังโสโตกนิฏฐคามิ แต่ละชั้นตอนจะดำรงอยู่เป็นเวลาระยะเท่าไรหว่า ท่านจะบอกรายละเอียดไว้หมด ขออนุญาตไม่อธิบายนะ เพราะว่ามันจะฟังชานเกินไป เคยได้ยินมัย อัคราปรินิพพายี สสังขารปรินิพพายี อสังขารปรินิพพายีไล่ขึ้นไปเรื่อย พวกนี้ปล่อยให้คนแมนตำราปล่อยเขาว่าไปเถอะ เราไม่จำเป็นต้องไปสอนใคร กองเอาไว้ตรงนั้นแหละ อุปปหัจจปรินิพพายี อัคราปรินิพพายี สสังขารปรินิพพายี อสังขารปรินิพพายี อุทธังโสโตกนิฏฐคามิ เขาเรียกสุทธาวาสพรหม ๕ ชั้น

ถาม :

ตอบ : แบ่งเสน่ห์ถ้าเราไม่ได้ใช้มันก็ไม่มีผลใช้มัย ก็ทำเสน่ห์เอาดีกว่า หลวงพ่อท่านสอนวิธีทำเสน่ห์หมา ท่านบอกว่าพระพุทเจ้าท่านสอนมาอีกทีหนึ่ง ท่านบอกว่าถ้าใครทำตามมีเสน่ห์ทุกคน ท่านบอกว่า

- ๑ ต้องมีทาน คือการให้ ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก
- ๒ ปิยวาจา พูดดี ๆ กับเขา
- ๓ อุตถจริยา ทำประโยชน์ให้กับเขา ช่วยงานเขา
- ๔ สมานัตตตา ทำตัวเสมอต้น เสมอปลาย ท่านบอกว่าถ้าทำได้

๔ ข้อนี้รับรองได้ติดหนับทุกคนนะ พระพุทเจ้าสอนทำเสน่ห์ (หัวเราะ) คนได้ยินตอนแรกช็อคตาตั้งเลย หลวงพ่อขอคาถาท่านทุกบทให้หมด บอกขอคาถาทำให้ผู้หญิงรัก ท่านบอกข้าไม่มี ถ้ามว่าทำไม ท่านบอกว่าสมัยก่อนเจอที่ไหนขยำทิ้งที่นั่น ท่านบอกว่าถ้าหากว่าเราตั้งใจทำดีกับ

กับเขาๆ รักเองแล้วจะเสียเวลาไปใช้คาถง คาถา ดื้อเท่านั้นที่ครองโรคสมัยนี้โรคเอดส์มันเยอะ

ถาม : ท่านเคยบอกผมว่าคนที่ได้อภิญญาเนี่ย(ไม่ชัด)..... ?

ตอบ : พระได้เยอะ แต่ว่าของหลวงพ่อกันมาเน้นที่ชมราวาส อยู่ในลักษณะที่ว่าพุทธศาสนาจะรุ่งเรืองขึ้นพุทธบริษัท๔ จะต้องมาก คราวนี้ถ้าเรื่องของการปฏิบัติเนี่ยอุบาสก อุบาสิกาที่ว่ามาเน้นที่คนคลุกอยู่กับโลกคือ เป็นโลกียะอยู่ ถ้าหากว่าจะมาเน้นการปฏิบัติให้ได้ผลจริงๆ มันยาก เพราะฉะนั้นถ้าจะเอาพุทธศาสนารุ่งเรืองขึ้นมา พุทธบริษัท๔ มันจะต้องครบแต่ของเราตอนนี้ภิกษุณีไม่มี ดีเสียว่าแม่ชี พอจะเป็นตัวแทนได้ เพราะฉะนั้นต้องมาเน้นที่อุบาสก อุบาสิกา หลวงพ่อกันก็สร้างพื้นฐานมาอยู่ในจำนวนมากพอเป็นที่น่าพอใจหลายต่อหลายท่านสิ้นชีวิตไป ร่างกายก็ไม่เน่าไม่เปื่อยทั้งๆ ที่เป็นชมราวาส ใจเป็นพระไปนานแล้ว

ถาม : ตระกูลคอมันตร์ เจอที่อเมริกาเนี่ย เจ็บป่วยที่ไรก็.... ?

ตอบ : ตระกูลคอมันตร์นี่ สงเคราะห์หลวงพ่อดั้งแต่แรกๆ แล้วตั้งแต่สมัยยุค ดร.เดือน คุณหญิงเยาว์มาลย์ มายุคหลังนี้ก็พี่ต้อยเดือนฉาย คุณม้ารชดา ไล่มาเรื่อยๆ เขาเห็นยวนแน่นดี เพราะว่าพระประธานในโบสถ์ สมเด็จพระพุทธพรหมงคลที่วัดท่าซุงนี่ครอบครวับุณนาคสร้างถวาย แล้วก็กระดุกของคุณหญิงเยาว์มาลย์กับดร. ก็อยู่ที่ฐานพระ ขำอะไรไม่ขำ ขำพี่ต้อย พี่ต้อยไปวัด พระใหม่ๆ ไม่รู้จัก ท่านก็ไปยื่นรีๆ รอๆ อยู่หน้าโบสถ์พระท่านก็ถาม จะทำอะไรจะโยม ? พี่ก็บอกว่าขออนุญาตเข้าไปในโบสถ์หน่อยได้มัย ? พระก็บอกว่าปกติโบสถ์นี่เขาจะไม่เปิดให้โยมเข้า ท่านก็บอกว่า โยมแค่อยากเข้าไปไหว้กระดุกพ่อแม่ที่ฐานพระเท่านั้น

พระท่านไต่ยีนก็รีบเปิดให้ ขาดตรงที่ท่านเป็นผู้ใหญ่ ท่านไม่ไปเบ่งกับเด็ก ขณะเดียวกันเด็กก็ไม่รู้เรื่องจริง ๆ มันก็ทำตามระเบียบ กว่าจจะรู้ว่า เป็นขาใหญ่ วัดท่าซุงก็ประเภทหน้าแตกไปแล้ว

ถาม : พุดถึงหลวงพ่อดำนี้ ท่านขึ้นไปทำหลังคาบนยอดโบสถ์หลวงพ่อดำ วัดท่าซุงโทรศัพท์ไป ท่านรู้ปีนลงมาเลย ท่านบอกคนที่ถวยตัว คนใหม่คนเก่าไม่รู้ แล้วหลวงอาเวกวัดดาวดึงส์นี่... ?

ตอบ : อันนั้นน้องชายหลวงพ่อ หลวงอาเวกเป็นน้องชาย น้องแท้ๆ เลย พระครูพิศาลวุฒิจรธรรม ก็ของท่านๆ เอาทางเรียน หลวงพ่อเองพอท่านเรียนจบเปรียญ ๔ เสร็จท่านก็ไม่รู้จะเรียนต่อทำไม ยิ่งเรียนมันก็ยิ่งไกล ไอ้ยิ่งไกลก็คือ ไกลจากเป้าหมายที่ต้องการ ท่านก็เลิกแต่ว่าหลวงอาท่านก็ว่าของท่านไปเรื่อย แต่ว่าหลวงอาท่านไปอยู่วัดเล็ก วัดดาวดึงส์วัดมันเล็ก พ่อดำมันเล็ก ยศตำแหน่งมันก็ไม่ไปเสียที ได้พระครูชั้นเอกมานี้ ถือว่าดีมากแล้ว เขาถึงได้พยายามวิ่งเต้นไปวัดใหญ่ๆ กันเพราะว่า ยศตำแหน่งมันไปได้ง่าย ๆ ตอนที่จบนักธรรมเอกหลวงพ่อดำถามว่า แกจะเรียนต่อมั๊ย ถ้าแกจะเรียนต่อข้าจะส่งมากรุงเทพฯ ให้พรรคพวกเส้นสายใหญ่ๆ มันยังพอมืออยู่ บอกไม่ไหวแล้วครับพ่อ ถ้าห่างพ่อผมเลวแหงๆ เตียวก็ไปแย่งยศแย่งตำแหน่งกับเขา ท่านบอกเออ ก็ตามใจแก

ถาม : (ถามเกี่ยวกับการเดินทางไปอเมริกา)

ตอบ : ท่านพระครูปลัด ท่านก็ยังไปปกตินี้ ของอาตมาเองเกรงใจโยมเขา เพราะว่าระยะหลังนี้ทางกรมศาสนาโดยเฉพาะมหาเถรสมาคม ออกกฎมาว่า บุคคลที่จะไปจะต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติอะไรบ้าง มันมีกฎอยู่ข้อหนึ่งคือว่า ค่าใช้จ่ายทั้งหมดญาติโยมทางฝ่ายโน้นต้องจ่าย

คือช่วงเศรษฐกิจตก ท่านไม่อยากให้เอาเงินไปถมเมืองนอก ถ้ามันอยากได้จริงๆ ให้มันจ่าย อาตมาก็เลยเกรงใจโยมว่า ถ้าหากว่าไปแต่ละทีนี้ไม่คุ้มค่าเครื่องบินเขา โยมลองนึกดูว่า ๑,๐๐๐ ดอลลาร์ของเขานะมันเป็นเงินเรามันล่อไปตั้งครึ่งแสนแล้ว ของเขามันแค่พันเดียว แล้วมันจะไม่คุ้มค่าเครื่องบินเขา

ถาม : แต่หลวงพ่อบอกว่าคณะหมอนั้นดีมาก ?

ตอบ : คณะหมอสุภรณ์ที่ชิคาโก คณะหมอสบสันต์ก็มาบวชแล้ว หมอสบสันต์บวชอยู่วัดท่าซุง ก็คงเห็นว่าเป็นเวลาที่สมควรแล้ว คนเก่าๆ ล้มหายตายจากไปก็มี ประเภทเรียกว่าเมื่อโลก เก็บตัวปฏิบัติภาวนาไปเฉยๆ ก็มี คนใหม่ๆ ก็ขึ้นมาแทนมาเรื่อยๆ บางทีไม่รู้จักหน้าไม่รู้จักตาหรอกแต่ถ้าหากว่าคนเก่าสมัยหลวงพ่อยังอยู่รู้จัก เห็นหน้ายังรู้จักอย่างน้อยๆ จำหน้าได้

ถาม : รู้จัก วัดหลวงปู่อินทรอยู่แถวบุรีรัมย์ที่ท่านบอกว่าเคยเห็นหลวงพ่อลิงเล็กบ้าง หลวงพ่อลิงขาวบ้าง.....(ไม่ชัด).....ผมอยากจะถามว่ายังมีหลวงปู่อินทร์นี้อายุ ๑๑๖ ปี ?

ตอบ : อันนี้ไม่รู้จัก ระยะหลังๆ ครูบาอาจารย์โดนขุดกรูออกมา เยอะ สงสารจังเลยแต่ละองค์ออกมาเป็นร้อยปีทั้งนั้น อีกองค์หนึ่งก็หลวงปู่ หลวงปู่ดูนี่พุดชัดเลยไปถึงเห็นท่านหมอบ ฟุบหลับอยู่กับพื้น หลับอยู่หน้าประตูไปถึงก็กราบๆ ท่านล้มตามาถึงหลวงปู่ยังไหวมั๊ย ? หลวงปู่ล้มตาบอกเออให้มันตาย อยู่ตรงนี้ละ ตอนหนุ่มๆ มันอยากดั่งนิก อีตอนนี่มันดั่งแล้วนี่ให้มันดั่งชะให้เข็ด หลวงพ่อท่านก็เหมือนกัน หลวงพ่อท่านบอก อีตอนเราหนุ่มๆ ยังพอมือเรียวมีแรงมันไม่ใช้ อีตอนแก่ๆ นี่มันใช้จัง

เลย เรื่องอย่างนี้ มันเป็นเรื่องตลกที่ขำไม่ออกนะ ยิ่งแก่มันก็ยิ่งขลังนะใน
สายตาญาติโยม ยิ่งแก่มันก็ยิ่งขลัง

ถาม : มีหลวงพี่ที่วัดสะแก ที่โดนระเบิดลงหัวนะ ?

ตอบ : พี่สุทินนะเก็บตกชีวิตมาได้จริงๆ เพราะว่าตอนที่แกออกรบ
นั้น ปืนใหญ่มันลงแล้วตัวเองโดนปืนใหญ่ ก็อย่างที่ว่านะ ไหลก็โดน
หัวก็โดน เลือดเต็มเลย พวกก็นึกว่าตาย ทั้งเลยละ ชนิดว่านำหนอนขึ้น
แล้วแกสลบไป ๒ วันฟื้นขึ้นมากลับไปค่ายไปเรียก พวกตกใจนึกว่าผี
หลอก ก็คนที่คิดว่าตาย มันเดินเลือดท่วมผ้าขาวกระรุ่งกระริ่ง ใครมันก็
นึกว่าผีหลอกใช่ไหม ? กว่าจะอธิบายกันรู้เรื่องพวกแทบจะวิ่งหนีกันค่าย
ถล่ม แล้วจะทำยังไงได้ เขาจำหน่ายตายไปแล้ว ก็เลยตกลงว่าทางองค์
การทหารผ่านศึกเลื่อนยศให้เป็นพันตรี แล้วก็ไปรับบำนาญ จริงๆ แล้ว
ท่านยศจ่าสิบเอก ไปรับบำนาญเพราะจะทำยังไงได้ จ่าสิบเอกสุทินตาย
ไปแล้ว เหลือแต่พันตรีสุทินไปรับบำนาญอยู่ ท่านก็เลยไปบวชอยู่กับ
หลวงปู่ดู กลายเป็นพระสุทิน อายุวัฒโก แหมอายุวัฒโกจริงๆ ไม่
อย่างนั้นตายไปนานแล้ว ถ้าหากว่าสายหลวงปู่ดูจะเอาดีได้ก็องค์นั้น
แหละ เพราะว่าท่านไปหาหลวงพ่อบุญเป็นประจำ

ถาม : หลวงพ่อบุญท่านแจกคำสอนของหลวงพ่อบุญตลอดเวลา
.....(ไม่ชัด)..... ?

ตอบ : หลวงปู่วัดพลับยังอยู่ใช่ไหม ? โอ้โฮ..ดีจังเลยป่านนี้ไม่ไป
เข้าไป ๙๐ แล้วหรือ พระครูวิจิตร นั้นก็ของแท้ยังมีโอกาสไปได้เลย
อาตมาเองไม่ได้ติดต่อดังแต่ออกจากวัดมา ๑๐ กว่าปีแล้วก็เลยนึกว่าท่าน
มรณภาพไปแล้ว

ถาม :

ตอบ : วิสาขะเป็นวันที่อาตมาต้องแจกทุนนักเรียนทุกปีไปไหนไม่ได้
ยังนึกถึงท่านเลย หลับตาลงเมื่อไหร่เห็นอ้วนๆ ชาวๆ ยิ้มดีจริงๆ รู้สึกว่า
ท่านรับสงเคราะห์คนด้วยนะ ถ้าหากว่าร่างกายไหวใครให้ท่านดูหมอม
ท่านรับดูหมอดท่านสงเคราะห์ให้ ดีใจว่าองค์นั้นของแท้แน่นอน ก็ดีใจจริงๆ
ที่ได้ข่าวว่าท่านยังอยู่นึกว่าไปแล้ว ก็ไม่นึกว่าท่านจะอายุยืนได้ขนาดนี้

ถาม : ปกติหลวงปู่ท่านเมตตาครับ ท่านอายุมากแล้วแต่ความจำยัง
ดีครับ หลวงปู่วัดประยูรท่าน ?

ตอบ : ไปวัดทำซุงที่ไร่ พวกเราวิ่งตื่นพลิก ท่านชอบจอตรถไว้ไกลๆ
แล้วเดินปนมากับคน โอ้โฮ..เราเหลือบไปเห็นวิ่งแทบตายทุกทีเลย พระ
ผู้ใหญ่ขนาดนั้นท่านไม่ถือเนื้อถือตัวอะไรเลย ปกติของคนอื่นเขาจะขับรด
ลุยเข้ามาที่ ๑๒ ไร่เลย ของท่านให้คนขับรดไปทิ้งไว้ที่ไหนไม่รู้แล้วท่าน
เดินปนเข้ามากับคนเลย แล้วก็สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์วัดสุวรร
ณารามอีกองค์หนึ่ง นั้นแหละลักษณะนั้นงานหลวงพ่อบุญเมื่อไหร่ก็มา ถ้า
เกิดวันงานติดก็จะเป็นก่อนวันงานวันหนึ่ง เป็นอย่างไรก็ต้องไปเพราะรัก
นับถือหลวงพ่อบุญมากตั้งแต่สมัยเทศน์คู่กันมา

ถาม :

ตอบ : พระผู้ใหญ่ที่ไม่ถือตัวนี่น่ากลัวมากเพราะว่าการไม่ถือตัวถือ
ตน การไม่มีมานะนี่มันน่าคิด หลวงพ่อบุญวัดสุวรรณารามก็ร่วม ๑๐๐ แล้วชี่ปี
นี้ ๙๗ หรือ ๙๘ ก็ไม่รู้ ถ้าว่างแล้วจะไป แต่ถ้าอยู่ที่นี้แล้วไปไม่ได้เพราะประ
ภาศแล้วว่าจะอยู่ ถ้าญาติโยมเขามาแล้วไม่เจอเขาจะเสียด่าลังใจ

ถาม : หลวงพ่อบุญท่านจะเททองหล่อสมเด็จองค์ปฐม ท่านให้

นิมนต์หลวงพี่ไปด้วย ?

ตอบ : ถ้างานมันไม่กระชั้นกันจริงๆ เต็มใจไปให้ เพราะว่างานใหญ่ โดยเฉพาะงานที่หล่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ ถ้าไปได้อยากจะไปทุกงาน

ถาม : หลวงพ่อสิงห์ ท่านอยากจะมาแต่ที่ท่านติดงาน ?

ตอบ : หลวงพ่อสิงห์ ปีนี้ก็ ๖๓-๖๔ แล้วนั้นนะพี่คนแรกที่ออกจากวัดเลย ลูกๆ พ่อออกไปเยอะเหมือนกันนะ รุ่นแรกๆ อย่างหลวงพี่สิงห์ หลวงพี่ประดิษฐ์ ตอนนี้อยู่เกาะสีชังมัง ? หลวงพี่มานะอยู่โนน วัดทุ่งจันทร์ดำ อำเภอมะขาม จันทบุรี ถามหลวงพ่อสพกฤษ์ ท่านรู้จักดี พี่มานะนี่ออกจากวัดไปนานเต็มที่แล้ว อีกองค์ก็หลวงพี่วิชา นี่ไม่ทราบว่าจะไปอยู่ที่ไหน ช่วงคอมมิวนิสต์นี่หลวงพี่วิชาจะดังมาก มีคาถายูบตบหนึ่ง หยิบอะไรขึ้นมาเสกก็ยังไม่ออกหมด ท่านเคยบอกเอาไว้ว่า อยากจะได้ให้ทำบายศรีไป ก็ไม่ได้ทำซะที ล่าสุดท่านไปอยู่วัดป่าหิมพานต์ที่ลานสักแล้วก็โยกย้ายไปก็ไม่ได้ติดตามไม่ทราบว่าจะไปถึงไหน

ถาม : ที่หลวงพ่อบอกว่าให้ดูระหว่างพระศรีอริยเมตตรัยกับหลวงพ่อบานนี่หมายความว่าอย่างไร ?

ตอบ : เปรียบเทียบให้ดูว่าเนื้อท่านใกล้เคียงกันนะ เพราะว่าพระศรีอริยเมตตรัยกับหลวงปู่ปานก็เป็นพระโพธิสัตว์บารมีเต็มเหมือนกัน ให้ดูว่าความสวยใกล้เคียงกันแบบนั้นแหละ คือตอนที่หล่องรูปนี้ หลวงพ่อก็กราบอัญเชิญพระศรีอริยเมตตรัยมาให้เป็นแบบเลย เสร็จแล้วจะได้จำไปบอกช่างเขา ท่านเองท่านก็ทำให้ดูแบบนี้ๆ จนกระทั่งมาแย้โดยตรงที่ว่าเนื้อแก้วนี้จะให้ทำอย่างไร ท่านก็บอกให้ปิดเงินธิ

ถาม : มีคนทักผมว่าผมมีเจ้ากรรมนายเวรทำให้ผมทำอะไรทุกอย่างติดๆ ขัดๆ ?

ตอบ : คนทุกคนมีหมด ไม่มีใครหรอกที่ไม่เคยทำความชั่วมา เพราะฉะนั้นมันก็เป็นทุกคนละ

ถาม : แล้วจะอย่างไรให้มันบางเบาลงได้ ?

ตอบ : อุทิศไปบ่อยๆ ต้อเท่านั้นที่จะครองโลก ถึงเวลาเขาทนไม่ได้ก็โอหสิให้เอง พยายามทำบุญใหญ่ บุญใหญ่ไม่จำเป็นต้องใช้เงินเยอะ บุญในสังฆทาน วิหารทาน สร้างพระชำระหนี้สงฆ์อย่างนี้เป็นต้น มีโอกาสร่วมกับเขาบุญใหญ่พวกนี้ก็เหมือนประเภทข้าวของราคาสูงต่อให้คุณตงเงินขนาดไหนยื่นให้บ่อยๆ เต็มมันผลลรับเอง เพราะเจ้ากรรมนายเวรมันกลัวลูกต้อ ให้บ่อยๆ มันใจอ่อน

ถาม : มีตรัสรู้ในจักรวาลอื่นมั๊ยครับ ?

ตอบ : จักรวาลอื่นต้องใช้ว่า ส่วนมากนะคนจะมีความสุข ไปบอกเขาว่าโลกนี้มีความสุข เขารู้เรื่องหรือ บางโลกเขาอายุเป็นหมื่นๆ ปี ดูหน้าแล้วแก้น้อยกว่าเราตั้งเยอะ บอกว่าไม่เที่ยงก็ไม่รู้ก็หมื่นกว่าปีมาตูกียังอยู่อย่างนี้ จะทำให้การเข้าถึงธรรมลำบาก การเผยแพร่ธรรมลำบากในเมื่อเผยแพร่ไปแล้วมีผลน้อยได้ประโยชน์กับคนน้อยแทนที่จะได้เยอะๆ ก็ไปเกิดในที่ๆ มันสมควรมากกว่า

ถาม : แล้วเวลาที่พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์นี้ ที่ตรัสรู้ไม่ทราบว่ามีในจักรวาลนี้มีพระพุทธเจ้าเกิดซ้อนกันหรือเปล่า ?

ตอบ : ไม่มี มีที่นี้ที่เดียว เขาจึงเรียก มงคลจักรวาล คือมีที่ขมกุกวียูบที่เดียว แต่ถึงเวลาเมื่อตรัสรู้แล้ว เวลาพระองค์จะทรงเสด็จไปโปรดที่

อื่นเป็นเรื่องง่าย ของที่อื่นที่เขาไม่มีมนุษย์ก็มี แต่บุคคลที่เขาเข้าถึงธรรมได้
ง่ายแล้วโอกาสมันน้อย ก็เลยเอาคนหมู่มากเป็นหลักก่อน แล้วที่เหลือคน
อื่นก็ค่อยไปสงเคราะห์เขา พวกมนุษย์ตามจักรวาลต่างๆ ก็เกิดสลับกัน
ไปสลับกันมา ไปนรกไปสวรรค์ ไปนิพพานได้เหมือนของเรานั้นแหละ

ถาม : มีคนเขาบอกว่า การสวดอาภากรวัฏฏสูตรเป็นการเร่งเจ้า
กรรมนายเวรจริงหรือเปล่าครับ ?

ตอบ : อันนี้ไม่ทราบเหมือนกันนะ เรื่องของเจ้ากรรมนายเวรนี้
โอกาสที่คุณจะไปเร่งรัดไปอะไรมันไม่มีทั้งนั้น เรื่องของกรรมมัน
แบ่งออกเป็น ๓ หมวด ๑๒ ประเภทให้ผลตามวาระ ให้ผลตาม
ลักษณะ ให้ผลตามเวลา จะแบ่งกันออกไปเป็นระยะๆ อันนี้มาอัน
ไหนไปอะไรอย่างนี้ของเขาก็จะจัดลำดับกันตามหนักเบาของเขาก็
เอง คุณไม่มีสิทธิ์จะไปนั่งเร่งเขาหรอก ยกเว้นอย่างเดียวเร่งความดี
เพื่อหนีให้เยอะๆ ถ้ามีบทสวดประเภทชุมนุมเจ้ากรรมนายเวรได้ก็ดีนะ
ว่าอะไรนะ อาภากรวัฏฏสูตรใช่ไหม ? ถ้าเป็นไปได้ดี จะได้ตกลงกันไป
เสียทีเดียวเลย แน่จริงก็ทวงไปซิให้มันตายๆ ไปจะได้หมดเรื่องไม่ต้อง
เสียเวลามาทนอยู่ เขาว่าพยายามเอาธรรมะของพระพุทธเจ้าหรือของ
หลวงพ่อก้าวเข้าไปจับขี้ สิ่งต่างๆ ที่อยู่ตามพระไตรปิฎกนั่นก็คือหลักเลย
ตามหลักการนั้นแต่ที่ว่าส่วนใหญ่พวกเรานั้นก็เกี่ยวข้องกันใช่ไหม ? มันก็
เดือดร้อนพระทิวฐธรรมเวทนิยกรรม ให้ผลในปัจจุบัน แบ่งออกเป็นครุ
กรรมฝ่ายกุศลคือฝ่ายดี กับครุกรรมฝ่ายอกุศลคือฝ่ายชั่ว อุปัชฌายะ
เวทนิยกรรม ให้ผลในชาติที่ ๒ อปรaprเวทนิยกรรม ให้ผลในชาติที่ ๓
ที่ ๔ ที่ ๕ มันไล่ไปเรื่อย จนท้ายๆ อโหสิกรรมเลิกแล้วต่อกันจะนั้นวาระ

เวลาของการให้ผลมันมีอยู่ จะไปเร่งรัดอะไรของเขาไม่ได้ทั้งนั้น ต้องเป็น
ไปตามหนักเบาของการกระทำ แต่อัจฉริยะอยู่อย่างหนึ่ง กรรมที่เรา
รู้ว่าหนัก ให้ผลแล้วๆ กันแต่กรรมที่เราไม่รู้สึกว่าเบา ให้ผลแล้วให้
ไปเรื่อย ตลกดี แต่ว่าสมมติว่าครุกรรมฝ่ายกุศลเราได้ถวายทานกับพระที่
ออกนิโรธสมาบัติเราจะรวยวันนั้นเลย แต่ว่าได้ตอนนั้นทีเดียวได้แล้วเลิก
กันเลยไม่มีผลต่อเนื่อง แต่ในขณะที่เดียวกันถ้าหากว่าคุณถวายสังฆทาน
มันไม่หนักเท่านั้น แต่ว่าชาตินี้คุณรวย ชาติต่อไปคุณรวย เป็นพระเจ้า
มหาจักรพรรดิ เป็นมหากษัตริย์ เป็นมหาเศรษฐีตามหลังยาวไปเรื่อย
กลายเป็นว่าของหนักให้ผลครั้งเดียวถ้าเปรียบว่าเหมือนกับ พวกพืชผัก
ให้ผลเร็วมากแต่เก็บทีเดียวหมด แต่ขณะเดียวกันถ้าเจอผลไม้ยืนต้นนี้
มันให้ผลช้า อาจจะชาติที่ ๒ ๓ ๔ ๕ แต่ถ้าให้ผลมันให้ยาวไปเรื่อยๆ
เหมือนกับผลไม้ยืนต้น ผลของกรรมนี้ต้องศึกษาถากัมมตาญาณ
ให้ดี แล้วถึงเวลาแล้วจะรู้ว่ามันหนักแล้วขนาดไหนประมาณไม่ได้แม้แต่คิด
เดียว เราจะไปคิดว่าความชั่วมันนิดเดียวแล้วทำ พลาดเมื่อไหร่เดียงเมื่อ
นั้น ขนาดความดีความชั่วเล็กน้อยๆ น้อยๆ ที่เรียกว่า กตัตตากรรมคือ
กรรมที่ทำโดยไม่เจตนา ขนาดพระพุทธเจ้ามันยังสนองเลย วาระสุดท้าย
หลังจากปลงอายุสังขารแล้ว พระองค์เดินจากป่าวาลเจดีย์ไปยังกุสิ
นารา ระหว่างทางเกิดเหน็ดเหนื่อยกระหายน้ำขึ้นมา ก็บอกพระอา
หนทีให้ปูผ้าสังฆาฏิใต้ต้นไม้แล้วไปตักน้ำมา พระอาหนทีก็เพิ่งเดินผ่าน
ลำธารไปอยู่ก็รู้ๆ อยู่ว่าไกลแค่นั้นเองก็ย้อนกลับไปตักปรากฏว่าเกี่ยว
๕๐๐ เล่มเพิ่งจะลุดผ่านไป ชุ่นคลั๊กเลยกรองยังงี้ก็ไม่ใส เดินกลับมา
งานพระพุทธเจ้าว่า ไม่มีน้ำเพราะเกี่ยวเพ็งจะลุดผ่านไป พระพุทธเจ้า

บอกกลับไปเถอะ ตถาคตกระหายน้ำๆ นั้นมีอยู่ พระอรหันต์สงสัย แต่ว่าด้วยความเชื่อมั่นก็ย้อนกลับไปอีกที่ปรากฏว่าน้ำใส เกิดจากกรรมนิดเดียวว่า ในสมัยชาติหนึ่งท่านเกิดเป็นเด็กชวนา ถึงเวลาปลดตัวออกจากไถ่ก็รีบเอาไปกินน้ำ วัวมันหิวมาทั้งวันนี้ ถึงเวลาก็พรวดพราดไปกินน้ำ มันไม่ได้สังเกต แต่ว่าพระพุทธเจ้าชาติหนึ่งท่านสังเกตเห็นแล้วว่า วัวมันจะกินน้ำชุนก็สงสารมันว่าน้ำมันชุนอย่ากินเลย ก็ดึงมันมาย้ายมากินน้ำใส ไกลกันอยู่นิดเดียวนั้น กรรมที่ทำโดยเจตนาดี แล้วก็ไม่ได้มีเจตนาจะกลับแกล้งอะไรแท้ๆ วาระสุดท้ายยังตามมาสนอง ขนาดพระพุทธเจ้ายังเล่นขนาดนั้น ของเรานั้นรอดยาก ยิ่งศึกษาไปจะยิ่งเห็นความน่ากลัวของมัน トラบใดที่ยังมีกรรมคือการกระทำトラบนั้นการเวียนตายเวียนเกิดยังมีอยู่ จนกว่าเราจะหยุดการกระทำนั้นลงได้อย่างสิ้นเชิง เป็นอรหันต์ถึงจะหยุดการเวียนตายเวียนเกิดได้ กรรมมันน่ากลัว พระพุทธเจ้าท่านถึงได้บอกว่า อย่าประมาทว่าเห็นความชั่วเพียงเล็กน้อยแล้วทำ แล้วอย่าประมาทว่าเห็นความดีเพียงเล็กน้อยแล้วไม่ทำ ทุกอย่างที่ทำให้ผลทั้งนั้น ต้องการหรือไม่ต้องการ ผลนั้นก็เกิด เราลงมือเมื่อไหร่ได้เรื่องเมื่อนั้น ฉะนั้นเราก็ต้องหยุดให้ได้ ของพระอรหันต์จะเห็นได้ว่าท่านก็มีการกระทำ แล้วกระแสกรรมมันขาดอย่างไร? ชักมีนเรื่องไกลท่านเป็นการกระทำที่เหลือเพียงกิริยาเท่านั้น ตัวมายาไม่มี ขนาดศีลของพระ พระพุทธเจ้าท่านยังให้สติวินัยกับพระอรหันต์ว่าเป็นปาปมุตติคือพ้นจากบาปแล้ว เจตนาที่จะล่วงศีลใหญ่ของท่านไม่มี แต่จริยาเล็กๆ น้อยๆ ด้วยความเคยชินเดิมของท่านมีอยู่ ก็เลยต้องให้สังขสวดประกาศกับผู้เป็นอรหันต์ว่า ให้เป็นผู้ทรงสติวินัย จะได้ไม่

ต้องให้ใครไปโจทก์ว่าท่านต้องอาบัติ ทำโดยกิริยาเฉยๆ ตัวจิตที่จะปรุงแต่งให้เป็นทุกข์เป็นโทษเป็นบุญเป็นบาปมันไม่มีแล้ว มันเหนือบุญเหนือบาปไปแล้ว ฟังดูเหมือนเข้าใจมั๊ย ? ถึงเวลาไปคลำเองหาไม่เจอหรอก (เล่าเรื่องไปพม่า) ... สำหรับคนอื่นอย่างไรไม่รู้ แต่สำหรับเราแล้ว มันสนุก สนุกอยู่ตรงว่า เราได้พิสูจน์กำลังใจของเราอยู่ตลอด ดูอยู่ตลอดเวลา ข้ามไปทางฝั่งโน้นต้องอาศัยพระท่านตลอดเวลาเพราะเราเข้าไปในลักษณะเหมือนกับหลบหนีเข้าเมือง ถึงเวลาจะผ่านได้ผ่านไม่ได้ต้องถามท่านก่อน ถ้าท่านบอกผ่านได้ลุยเข้าไปเถอะ ไม่มีปัญหาอะไรหรอก ตอนที่สำคัญที่สุดก็ไปติดด่านใหญ่ที่ข้ามแม่น้ำสาละวินตรงเมือง พะอางเมืองหลวงของรัฐกะเหรี่ยงเขา จีนฮ่อมันขึ้นรถมาทั้งฝูงเลย เขาก็เลยต้องตรวจค้นเป็นพิเศษหน่อย ก็พวกนี้มันทำยาเสพติดขายนี่ ค้นไปค้นมาก็มาถึง เราไม่รู้จะทำยังไง นึกขึ้นมาได้หลวงพ่อก่อนเคยบอกไว้ คาถานารายณ์แปลงรูป ก็เลยตั้งใจนึกภาวนาคาถานี้ถึงหน้าหลวงปู่องค์หนึ่งที่เมืองมด่งของรัฐมอญเขา ชอบใจตรงที่ท่านเป็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ยืมหน้าท่านมาใช้ พอยืมหน้าท่านมาใช้ ข้าก็ข้ามันสัมภาษณ์ท่านนาวิน มันถามว่าพูดพม่าได้มั๊ย ? ท่านนาวินนี่ก็ว่าถามเรา ก็บอกได้นิดหน่อย ถามว่ามาทำอะไร มาธุระอะไร จนท่านนาวินนี่ก็ได้ว่า เอ๊ย..นี่มันถามกุกูนี่หว่า ก็เลยบอกไปเลยว่าเป็นพระที่นี้เอง เป็นเจ้าอาวาสด้วยมันถึงได้เลิกถามตัวเราเองต่างชาติแท้ๆ เลยมันเห็นเป็นพวกของมันๆ ไม่ถามสักคำ คนพม่าแท้ๆ โดนสอบชะแทบตาย อยู่ในคฤหาสน์ดีเพราะเพชรนั้นนะ ยันต์เกราะเพชรมี ๘ บท เขาเรียกอิติปิโส ๘ ทิศ จะมี กระตุ้ ๗ แยกฝนแสนห้า นารายณ์เคล็อนสมุทร นารายณ์ถอดจักร นารายณ์ขว้างจักร

ตริงไตรภพ ตวาดป่าหิมพานต์ นารายณ์พลิกแผ่นดิน แล้วก็หารายณ์แปลงรูป แต่ละบทจะมีการใช้แตกต่างกันไป แต่จริงๆ ก็อยู่ในบทอิติปิโส ไปเที่ยวนี้เจอพม่าคนหนึ่งเป็นอิสลามมาบวช น่าสนใจมัย เขามีอดีตเป็นนักกอล์ฟทีมชาติพม่า ที่นี้ตัวเองเป็นอิสลามดันเก่งขึ้นมา มันก็หลุดไปอยู่กลางวงพุทธ ทางรัฐบาลก็เลยบังคับให้เปลี่ยนศาสนา เจ้าพระคุณก็เลยแหกค่ายเผ่นแนบไปทางตะนาวศรีไปถึงเมืองเย ที่นี้มันต่างบ้านต่างเมืองไม่รู้จักใคร ถึงจะเป็นอิสลามมันก็ต้องหาที่พักก่อน ก็เข้าวัดปรากฏไปเจอความอัศจรรย์ของเทวดา พอปฏิบัติเข้านุ่งขาวห่มขาว กลับอย่างกึ่ง มาบอกเจ้านายช่วยบวชให้หน่อยได้มัย ? เจ้านายก็เช่อร์รับประทาน ครั้งแรกบอกให้เปลี่ยนศาสนาเลยคราวนี้มาขอบวชก็เลยบวชชื่อท่านเดชะ ทางด้านพม่านี้ถ้าบวชเขาไม่เรียกชื่อ เขาใช้ฉายา เดชะนี้ถ้าภาษาไทยก็เตโช.....

กิจการของพระศาสนา งานที่เขาช่วยก็คือว่า ถ้าหากว่าเจอพระหรือว่าเจดีย์เก่าที่ไหนเขาก็จะบูรณะให้ใหม่ขึ้นมา เขาก็ทำมาเรื่อยจนปีนี้ ๘ พรรษาของเขา ๘ พรรษาเต็มขึ้นปีที่ ๙ มาถึงวัดกำมะไซ วัดกำมะไซนี้จะอยู่ห่างจากหนองบัวประมาณ ๔ ไมล์ ปรากฏว่าเจอเจดีย์โบราณปรักหักพังอยู่ก็จะบูรณะ ทำยังไงก็ไม่สำเร็จจนท้อเลย ปกติทำอะไรมันก็จะสำเร็จทุกอย่าง มีคนสนับสนุนเยอะด้วย เพราะเห็นว่าท่านเป็นอิสลามอุตสาห์มาบวชก็เลยศรัทธา คราวนี้ท่านทำเท่าไรก็ไม่สำเร็จเลยท้อ ก็นั่งทำกรรมฐานของท่านตามแบบ เทวดาท่านมาบอกให้ไปหาคนไทยคนหนึ่ง ถ้าคนไทยคนนี้มาเหยียบพื้นที่เมื่อไหร่งานมันจะสำเร็จลุล่วงไปเลย ที่นี้พอได้ยินว่าคนไทยก็เลยแวะมาทางหนองบัว

จะเอ่อกันเข้าพอดี เจอหน้าเขาถามเลยว่า ท่านอาจารย์เป็นพระไทยหรือเปล่า ? บอกว่าใช่ เขาก็เลยกราบขออโหสิกรรมว่าช่วยไปเหยียบพื้นที่ให้เขาหน่อยเถอะ ไม่ต้องช่วยเหลืออะไรทั้งนั้น เดินไปเหยียบอย่างเดียวเท่านั้น ก็พอ ก็เลยตกลงไปเหยียบให้เขาหน่อย ไปถึงเห็นก็เออ สถานที่มันดีมันน่าจะบูรณะก็เลยช่วย ถวายเงินท่านไป ๓ หมื่นให้ไปบูรณะเจดีย์ แล้วบรรดาญาติโยมที่ตามไปก็ทำกันอีกเยอะ เทวดาฉลาดรู้อยู่แล้วว่าถ้าเราไปนี้ได้ตั้งค้แน่ ไขวิธีง่าย ต่อไปถ้าตามหาว่าให้ไปเหยียบที่นั่น ไปเหยียบที่นี้ ตายเลยเห็น้อยตาย ไปถึงก็ไปอธิษฐาน พระธาตุเสด็จนี้สว่างไว้เลยขนาดพระอาทิตย์กำลังเที่ยงๆ นี้นะสักประมาณ ๑๑ โมงครึ่ง นั่นนะพระธาตุเสด็จ สว่างกว่าดวงอาทิตย์อีกแสงอาทิตย์กลายเป็นไม่ร้อนเลย เราก็นั่งสวดมนต์สบายใจ คนอื่นเขาคงจะแปลกใจ มานั่งตากแดดทำไมวะ คือตอนนั้นมันไม่รู้สิกรู้สาอะไรแล้ว มันไม่ร้อนไม่อะไรทั้งนั้นแหละ เสร็จแล้วก็เลยขอบารมีพระว่าขอให้ท่านเดชะทำงานได้สำเร็จด้วยเพราะว่า ท่านชักท้อ ประเภทไม่เคยเจออุปสรรค พอมาเจอเข้าเหนื่อยหมดกำลังใจท่านปรารถนา พวกคุณยังดี ยังมีพ่อแม่พี่น้องคอยหนุนหลังอยู่ ของผมนี่เขาตัดขาดเลยเขาถือว่าคนทรยศ เป็นอิสลามแล้วบวช

ถาม : (เรื่องการฝึกกสิณ)

ตอบ : การฝึกกสิณนี้มันจะมีนิมิตค่านานิมิตก็คือ ภาพที่ปรากฏอยู่นะมันจะเริ่มตั้งแต่ อুদ্ধกนิมิต นิมิตเริ่มติดตา ถ้าหากว่าฝึกอะไรมันก็จะเห็นตามภาพนั้น จนกระทั่งว่า นิมิตนั้นทรงตัวอยู่ไม่ว่าเราจะหลับ จะตื่น จะยืน จะนั่งอย่างไร ต้องรักษาสภาพนิมิตนั้นไว้ให้ได้ แล้วมันจะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ถึงปฏิภาคนิมิต นี้จากสีเดิมของมันๆ จะเปลี่ยน

เป็นสีขาวสดใสแจ้วสว่างไสวให้ใหญ่ได้ให้เล็กได้ให้มากได้ให้หายไปเลยได้ปรากฏขึ้นใหม่ก็ได้

ถาม : ที่ผมเห็นนี่ยังไม่เป็นภาพพระพุทธรูปนี่เป็นแค่อากาศเฉยๆ?

ตอบ : ก็ตั้งใจเอาใหม่ จับอันไหนก็ให้เอาอันนั้น เรื่องของกสินี่สำคัญ

ถาม : มีส่วนได้บ้างหรือยังครับ ?

ตอบ : ถ้าทราบใดที่เรายังไม่ประภาทที่ว่า นึกขึ้นเมื่อไหร่เห็นได้เมื่อนั้นก็อย่าไปหวังผล ไม่มีทางเลย กสินี่เห็นว่าหมูก็หมูหน้อยเพราะว่ามันเป็นของหยาบ แต่ถ้าว่าเป็นหมูก็หมูเขี้ยวตัน เขี้ยวยาวเป็นบ้าเลย...

ถาม : เรื่องทิพจักขุญาณนี้ ผมกำหนดอะไรมันก็จะรู้ขึ้นมาก่อนล่วงหน้า ?

ตอบ : อันนั้นพื้นฐานเดิมของเราอาจจะมียู

ถาม : ตอนที่ผมมีเวลาอยู่ที่บ้านนี้ควรจะฝึกอะไรครับ ?

ตอบ : ชอบอันไหนก็ทำอันนั้น สิ่งที่เราชอบถ้าเราทำมันจะได้ผลง่าย

ถาม : อยู่ที่ใจอย่างเดียวใช่ไหมครับ ?

ตอบ : ไม่ใช่อยู่ที่ใจอย่างเดียว อิทธิบาท๔ ต้องมีครบ จันทะ พอใจอย่างเดียวมันไม่ได้ มันต้องมีวิริยะ พากเพียรในการทำ มีจิตตะมีจิตใจ บั๊กแน่นในการทำ วิมังสา หมั่นไตร่ตรองทบทวนผลมันอยู่เสมอ

ถาม : พระพุทธรูปนี้ครับที่มีไฟส่องอยู่ข้างหลัง มีแก้วใส ?

ตอบ : ดูว่าเราจับอะไร ถ้าเป็นแก้วใสก็เป็นอาโลกสิน ถ้าเราไปจับแสงไฟมันก็เป็นเตโชกสิน

ถาม : ถ้าแสงไฟนี้ พอหลับตานี้แสงไฟมันจะติดตามมาด้วย ?

ตอบ : ลักษณะนั้นมันก็เป็นแค่อกคณินิตธรรมดา ถ้าหากว่าเรา

ผลอ่อนโยนมันก็หายไป นิमितที่จะใช้ได้นี้มันต้องเป็นปฏิภาคนิมิตเต็มที มันจะเปลี่ยนสีจากสีปกติเป็นขาวใสเจิดจ้าเลย เหมือนกับมองดวงอาทิตย์ ก็ไม่ปานอย่างนั้น จะให้ใหญ่ก็ใหญ่ได้ จะให้เล็กก็เล็กได้ จะให้มากก็ได้จะให้ไปก็ได้ แล้วแต่เราสั่ง ถ้าเราบังคับได้อย่างนั้นก็เริ่มใช้ผลมันได้ ถ้ามันไม่สามารถจะทำได้ สั่งก็ไม่ได้ ไม่ต้องไปใช้ผลมันหรือกลัวเสียเวลาเปล่าเพราะว่าผลมันยังไม่เกิดเต็มที

ถาม :

ตอบ : ขี้เกียจเหยียบ พระเขาไม่เหยียบผ้าขาวหาเรื่องให้พระโดนอาบัตินะซิ เขาไม่ให้เหยียบผ้าขาวจำเอาไว้ ที่ใครเหยียบนะ เขาอนุโลมให้เราแต่ศีลท่านขาดไปแล้ว มันเกิดจากพระโพธิราชกุมาร ฟูผ้าขาวไว้ แล้วอธิบายว่า ถ้าหากพระพุทธเจ้าเหยียบแล้วเขาจะมีลูกได้ แต่เขาเองเขามีไม่ได้เพราะทำกรรมหนักเอาไว้ พระพุทธเจ้าสั่งรื้อผ้าขาวหมด แล้วสั่งห้ามพระภิกษุเหยียบผ้าขาวที่เขาปลูสดเอาไว้

ถาม : ถ้าผมสอบแล้วผมจะอธิษฐาน ถ้าได้แล้วผมจะขอช่วยพระศาสนาเต็มทีนี้จะได้มั๊ยครับ ?

ตอบ : รอให้เรียนจบก่อน พอเราเรียนจบแล้วมีเวลาก็ค่อยมาท่อม เทกันค่อยๆ ทำค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไปใจเย็นๆ เวลามันอีกเยอะสำหรับพวกเรานะ ชีวิตฆราวาสนี้มันต้องคิดเสมอว่ามันไม่ตาย แต่ถ้าปฏิบัติทางธรรมนี้มันต้องคิดเสมอว่าเราต้องตาย เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าชีวิตฆราวาสแล้วของเรามันอีกเยอะ แต่ถ้าหากว่านับทางธรรมแล้วมันก็น้อยไปทุกที เอาทางโลกมันให้สำเร็จก่อนคนมันจะได้ไม่ว่า พอเราได้ประสบความสำเร็จทางโลกแล้วเลี้ยวมาทางธรรมมันเรื่องเล็ก

(เรื่องชุดจตุรงค์) ...การเดินทางจริงๆในป่า มันไม่ต้องถ่ายทอดหรือก
ที่เราจำเป็นต้องถ่ายทอดกันจริงๆ คือประสบการณ์ในป่า แล้วก็ระยะทาง
ไกลไกลที่ควรจะมีไว้ อาจารย์เป่าแกไม่รู้ว่า **ทุ่งใหญ่** ระยะทาง ๙๓ กิโลเมตร
เมตรมันมีบ้านหัวท้ายกับตรงกลางกิโลเมตรที่ ๔๕ โน่น คราวนี้คนไม่
รู้เวลากะออกเดินทางมันก็ผิดนะซิ ผ่านไปช่วงที่บิณฑบาตไม่ได้แล้วก็
อดไป ก็เดินไปอีก ๔๐ กว่ากิโลอย่างนี้ แยกเองก็เดียงนะซิ เราเดินผ่านไป
พอดี เจอแกปักกลดอยู่ไปสอบถามอะไรเสร็จเรียบร้อยก็แบ่งเสบียงให้
หลังจากนั้นอีก ๑๐ กว่าปีไปเจอท่านอยู่ที่ไทรเกรียง เป็นเจ้าอาวาสไป
แล้ว ก็ไปพินความหลังให้ท่านว่า เราไปเจอกันที่นั่น เวลานั้นจำได้มัย
ท่านเองก็บอกนึกไม่ออก ก็ถามว่า พระปี่ต่ออยู่มัย ก็บอกอ้อ..พระปี่ดลึงไป
แล้วไปทำงานอยู่ภูเก็ท แล้วท่านก็บ่นๆ ผมว่าความจำแม่นแล้วนะ เจอ
ท่านนี้ผมกลัวเลยจำแม่นอะไรขนาดนั้น ๑๐ กว่าปีเจอครั้งเดียว จำได้อีก
นี้มันคงไม่รู้ว่าวันก่อนยายคิมเขามา มันรอชะปีที่ ๑๗ ให้หลังแล้วมันถึง
มา ปรากฏว่าเราทำกันตั้งแต่แรกที่เขามา ตอนนั้นมันอ้วนขึ้นเยอะ แต่ก่อน
เขาผอม ๑๐ กว่าปีค่อยมาเจอกันแล้วจำได้นี้มันน่ากลัว ที่นี้อาจารย์เป่า
แกไปก็เลยเข้าไปทางเดียวกัน ปรากฏว่าอาจารย์เป่าแกประเภทที่ว่า
ดวงแกเฮงนะ ควายป่ามันนอนอยู่แกไม่เห็น บุกๆเข้าไปถึงโน่นก็พรวด
เข้าไป มันขวิดอาจารย์เป่ากระเด็นจมหายไปในพงหญ้าเลย โชคดีของ
แกที่จมหายไปใกองหญ้าไม่จมน้ำตายแน่ ปรากฏว่ามันขวิดโดนแขน
แขนหักไปข้างหนึ่ง ก็ลองนึกดู ถ้ามันโดนตัวก็คงกลวงไปเลย

ถาม :
ตอบ : คนเรากว่าจะถึงตรงนี้มันผ่านเวียนตาย เวียนเกิดมานับไม่

ถ้วน สิ่งที่เราทำมาทั้งหมดเรียกว่ากรรม กรรมจะดีจะชั่วก็ตามมันเป็น
กรรมทั้งนั้น ถ้ากรรมดีเรียก **กุศลกรรม** ถ้าหากว่ากรรมชั่วเรียก**อกุศล**
กรรม แต่ส่วนใหญ่แล้วของเรา กรรมดีเขาเรียกว่า **บุญ** ถ้าหากกรรมชั่ว
เรียกว่า **กรรม** ไม่ต้องห่วงหรือกลัวมาเยอะ แต่คราวนี้ในเมื่อเรามาเกิด
เป็นคนได้เพราะต้นทุนความดีของเราต้องพออย่างน้อยๆ เราต้องมี
ศีล ๕ บริสุทธิ์เราถึงได้เกิดมาเป็นคน คราวนี้ในเมื่อต้นทุนของเราเพียง
พอแล้ว เมื่อสำคัญว่าเราสามารถต่อทุนได้มัย ? จะสามารถที่จะต่อยอด
แตกดอกแตกผลของมันออกไปมากกว่านี้มัย หรือจะอยู่อย่างขาดทุนลง
นรกไป เลือกเอาเอง

ถาม : ที่เมื่อกี้บอกว่า อุกิศส่วนกุศลให้กับคนเป็น ผมอ่านในหนังสือ
หลวงพ่อบุญเหมือนอย่างคนที่เป็ศัตรูกับเรา เราก็ไม่ถูกกันอยู่ตลอดเวลา
เราก็อุกิศส่วนกุศลให้เขา แล้วเขาก็จะดี ทีนี้เขาก็ไม่ได้มาโมทนาแล้ว ?

ตอบ : ลักษณะนั้นเขาเรียกว่าแม่เมตตา **แม่เมตตา**กับ**อุกิศส่วน**
กุศลมันคนละอย่างกัน **อุกิศส่วนกุศล**คือ เราทำอะไรเราตั้งใจให้เขา
มีส่วนด้วย ส่วนการ**แม่เมตตา**คือ การส่งกำลังใจที่ประกอบไปด้วย
ความดีถึงเขาอยู่ตลอดเวลา **ขอให้อย่าได้มีเวรมีกรรมและเบียด**
เบียนซึ่งกันและกันเลยลักษณะนี้ มันเหมือนอย่างกับว่า เขาของเย็นไป
ดับของร้อน ดับไปเรื่อยๆ ถ้าหากว่าของเย็นมีกำลังสูงของร้อนมันก็จะ
เย็นลงเอง เขาก็กลับมาดีกับเรา มันคนละอย่างกัน **อุกิศส่วนกุศล**คือทำ
อะไรแล้วอยากจะให้เขาได้ด้วย ส่วน**แม่เมตตา**คือ ตั้งจิตที่ประกอบด้วย
กรรมดีให้กับเขาไป

ถาม : พุดออกไปเลยใช้มัยคะ ว่าเราขอแม่เมตตา ?

ตอบ : ไม่ใช่ พุดมันแค่คล่องๆ ปาก มันต้องจากความรู้สึกที่แท้จริงจากใจของเรา นึกด้วยความหวังดี ปราบปรามคดี ขอให้เขาอยู่เย็นเป็นสุข อย่าได้มีความทุกข์เลย อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ที่เขาท้องปาวๆ ผลมันน้อยเพราะบางทีใจมันไม่คิด เรื่องของการแผ่เมตตาเป็นสิ่งที่เกิดจากกำลังใจที่แท้จริง

ตอบ : จำ ตัวนั้นแหละ

ถาม : (ถามเรื่องการอุทิศส่วนกุศลให้พวกที่ตายโหง)

ตอบ : พวกตายโหงนี้ยังไม่ได้รับการตัดสินหรือกะนะ เพราะว่ายังไม่ถึงอายุขัยของเขา เขาก็รับบุญรับบาปอะไรในลักษณะที่ว่า การตัดสินไม่ได้จนกว่าจะรอถึงครบอายุขัยของเขาก่อน คราวนี้อายุขัยในการเป็นมนุษย์เปรียบกับสัมภเวสี ของสัมภเวสีแป็บเดียว สมมติว่าเขาจะอายุ ๕๐ ปีแต่เขาตายตั้งแต่อายุ ๒๐ เขาก็รอที่โน่นประมาณครึ่งวันแค่นั้นเอง แต่ช่วงที่รออยู่ไม่มีอะไรทำอย่างที่เขาว่านะ ก็เร่ร้อนไปเรื่อย ถ้าเราทำบุญให้เขาๆ ได้รับความสุขสบายเขาก็สบาย ไม่งั้นก็อดอยากหิวโหยเร่ร้อนไปก็โดนหมอผีเรียกไปใช้บ้างอะไรบ้าง

ถาม : เขาจะได้ตลอดไปเลย ?

ตอบ : เราทำความดีสูงแค่ไหน เขาก็จะได้เท่านั้น ถ้าเราเป็นผู้ทรงฌาณ ตั้งใจอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลจากกรรมฐานให้เขา บางทีเขาจะไปเกิดเป็นพรหมเลย หลวงพ่อบอกมีหลายรายไปนั่งรอไปนิพพานเลย เพราะมันดันมาขอข้าไว้ อย่างนี้ว่าเขาไม่ได้นะ เพราะว่าของเขาคงต้องมีบุญเนื่องกันมาจริงๆ เพราะโอกาสที่จะพบหลวงพ่อนี้ไม่มีหรือ

